

2023

ASSAMESE

(MODERN INDIAN LANGUAGE)

(NEW COURSE)

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

Q. No. 1 carries 1 mark each	$1 \times 7 = 7$
Q. No. 2 carries 2 marks each	$2 \times 7 = 14$
Q. No. 3 carries 4 marks each	$4 \times 1 = 4$
Q. No. 4 carries 5 marks each	$5 \times 2 = 10$
Q. No. 5 carries 1 mark each	$1 \times 5 = 5$
Q. No. 6 carries 2 marks each	$2 \times 5 = 10$
Q. No. 7 carries 4 marks each	$4 \times 1 = 4$
Q. No. 8 carries 6 marks each	$6 \times 1 = 6$
Q. No. 9 carries 1 mark each	$1 \times 2 = 2$
Q. No. 10 carries 2 marks each	$2 \times 2 = 4$
Q. No. 11 carries 4 marks each	$4 \times 1 = 4$
Q. No. 12 carries 3 marks each	$3 \times 2 = 6$
Q. No. 13 carries 1 mark each	$1 \times 6 = 6$
Q. No. 14 carries 2 marks each	$2 \times 4 = 8$
Q. No. 15 carries 10 marks each	$10 \times 1 = 10$

Total = 100

Contd.

১। তলৰ যিকোনো সাতোটা প্ৰশ্নৰ কেৱল উত্তৰ লিখাঁ :

১×৭=৭

- (ক) 'ভ্ৰমৰংগ' শ্বেত্ৰপিয়েৰৰ কোনখন গ্ৰন্থৰ ভাঙনি?
- (খ) 'উৰ্মাল' শব্দটিৰ অৰ্থ লিখাঁ।
- (গ) আনন্দৰাম বৰুৱাৰ জীৱনৰ মূলমন্ত্ৰ কি আছিল?
- (ঘ) 'হস্তিবিদ্যাৰ্ণৱ' পুথিখনৰ ভাষা পদ্য নে গদ্য?
- (ঙ) সত্য আৰু ধৰ্ম কোনখন উপনিষদৰ প্ৰথম উপদেশ?
- (চ) ভূদেৱ চৌধুৰীয়ে অপেক্ষা কৰি থকা চিঠিখনৰ সলনি কি খবৰ আহিল?
- (ছ) লক্ষ্যধৰ চৌধুৰীয়ে পৰিচালনা কৰা মধ্যবিত্তীয় সমাজৰ চিত্ৰ অংকিত চলচ্চিত্ৰখনৰ নাম লিখাঁ।
- (জ) 'থিলাৰ' শব্দৰ অৰ্থ লিখাঁ।
- (ঝ) শীতলা দেৱীৰ ৰোষত কোনবিধ ৰোগ হোৱা বুলি মানুহে বিশ্বাস কৰিছিল?

২। তলৰ যিকোনো সাতোটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখাঁ :

২×৭=১৪

- (ক) 'মোৰ মাতৃমুখ দৰ্শন' পাঠত 'মাজিউ' আৰু 'জ্ঞান' বুলি লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাই কাৰ কথা কৈছিল?
- (খ) কোন দুগৰাকী সাহিত্যিকৰ ৰচনাৰ আলমত যতীন্দ্ৰ নাথ দুৱৰাই 'কথা-কবিতা' লিখিছিল?
- (গ) অসমীয়া আৰু ভাৰতীয় হিচাপে ভাৰতীয় প্ৰশাসনিক সেৱাৰ প্ৰতিযোগিতাত আনন্দৰাম বৰুৱাৰ স্থান কি কি আছিল?
- (ঘ) 'হস্তিবিদ্যাৰ্ণৱ' পুথিখনৰ বিচিত্ৰ চিত্ৰকলাৰ বিষয়ে প্ৰশংসা কৰি যোৱা দুগৰাকী খ্যাতনামা পুৰুষৰ নাম লিখাঁ।

(ঙ) ঈশোপনিষদৰ প্ৰথম মন্ত্ৰটিত থকা 'বিধিবাক্য' আৰু 'নিষেধ' বাক্য দুযাৰি লিখাঁ।

- (চ) যতীন্দ্ৰনাথ দুৱৰা আৰু শীলভদ্ৰৰ সাহিত্য অকাদেমি বঁটাপ্ৰাপ্ত গ্ৰন্থ দুখনৰ নাম লিখাঁ।
- (ছ) বৰ্তমান সময়ত চিঠিৰ প্ৰাসংগিকতা কিয় কমি গ'ল?
- (জ) 'প্ৰতিধ্বনি' ছবিখন কোনে, কোনটো জনগোষ্ঠীৰ লোককথাৰ ভেটিত নিৰ্মাণ কৰিছিল?
- (ঝ) পৰ্যবেক্ষণৰ বাবে এজন বিজ্ঞানীৰ হাতত সততে থাকিবলগীয়া দুবিধ যন্ত্ৰৰ নাম লিখাঁ।

৩। প্ৰসংগ সংগতি দৰ্শাই ব্যাখ্যা কৰাঁ : (যিকোনো এছোৱা)

৪×১=৪

- (ক) "মানুহৰ সাৰবস্তু হৈছে জ্ঞান, গতিকে জ্ঞানৰ মূৰ্তিয়েই পূজনীয়।"
- (খ) "ত্যাগ বা বৈৰাগ্য এটা বিশেষ মনোধৰ্ম।"
- (গ) "বিজ্ঞানৰ গোটেই পদ্ধতিটোতে এই মুকলি মনটোৰ গুৰুত্ব বৰ বেছি।"

৪। যিকোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখাঁ :

৫×২=১০

- (ক) 'আৰু অনেক কাৰণত গুৱাহাটীক মোৰ ভাল লাগে।' — লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাই গুৱাহাটীক ভাল লগাৰ গোটাডিয়েক কাৰণ লিখাঁ।
- (খ) যতীন্দ্ৰনাথ দুৱৰাৰ সাহিত্য-কৃতিৰ চমু পৰিচয় আগবঢ়োৱাঁ।
- (গ) হস্তিবিদ্যাৰ্ণৱ পুথিৰ বিষয়বস্তুৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখাঁ।
- (ঘ) অসমীয়া চলচ্চিত্ৰ জগতলৈ ভূপেন হাজৰিকাৰ অৱদান সম্পৰ্কে পাঠৰ আধাৰত লিখাঁ।

৫। তলৰ যিকোনো পাঁচোটা প্ৰশ্নৰ কেৱল উত্তৰ লিখাঁ :

১×৫=৫

- (ক) মাধৱদেৱৰ বৰগীতত শ্ৰীকৃষ্ণৰ কোন কালৰ বিভিন্ন লীলা প্ৰকাশ পাইছে?

- (খ) তোমাৰ পাঠ্যৰ অন্তৰ্গত 'জোনাকী' কাকতৰ লগত জড়িত নোহোৱা কবিগৰাকী কোন?
- (গ) নলিনীবালা দেৱীক কি কবিকপে জনা যায়?
- (ঘ) 'জনতাৰ আহ্বান' কবিতাটিত ভাৰতবৰ্ষৰ কোনটো আন্দোলনৰ প্ৰভাৱ পৰিলক্ষিত হয়?
- (ঙ) 'বাগু' শব্দৰ অৰ্থ লিখাঁ।
- (চ) 'মোক তোল আঘোণ' বাক্যাংশই কি অৰ্থ বুজাইছে?
- (ছ) 'ৰাৱণ' কাব্যগ্ৰন্থৰ ৰচক কোন?
- (জ) 'কৰুণতম' কবিতাটিত কবিয়ে মাতৃৰ স্মৃতি কেনেকৈ জাগ্ৰত হয় বুলি উল্লেখ কৰিছে?

৬। তলৰ যিকোনো পাঁচোটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখাঁ :

২×৫=১০

- (ক) অসমৰ বাহিৰৰ কোন দুজন কবিৰ গীতৰ লগত মাধৱদেৱৰ বৰগীতৰ তুলনা কৰিব পাৰি?
- (খ) কবিয়ে ঈশ্বৰক কিয় 'বিশ্বখনিকৰ' বুলি অভিহিত কৰিছে?
- (গ) নলিনীবালা দেৱীৰ আধ্যাত্মিক ভাবৰ ব্যঞ্জনা প্ৰতিধ্বনিত হোৱা দুখন কাব্যগ্ৰন্থৰ নাম লিখাঁ।
- (ঘ) 'জনতাৰ আহ্বান' কবিতাত কবিয়ে কাৰ কাৰ জয় ঘোষণা কৰিছে?
- (ঙ) 'কাঠমিস্ত্ৰীৰ ঘৰ' কবিতাত বিলাসীৰ দলে কেনেকৈ দিন কটায় বুলি কোৱা হৈছে?
- (চ) 'জয়ন্তী'ৰ পৰৱৰ্তী কালত প্ৰকাশ পোৱা দুখন অসমীয়া আলোচনীৰ নাম লিখাঁ।
- (ছ) নৱকান্ত বৰুৱাৰ ৰচনা কৰা দুখন উপন্যাসৰ নাম লিখাঁ।
- (জ) নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈৰ দুখন গৱেষণামূলক গ্ৰন্থৰ নাম লিখাঁ।

৭। প্ৰসংগ সংগতি দৰ্শাই ব্যাখ্যা কৰাঁ : (যিকোনো এফাঁকি)

৪×১=৪

- (ক) "সত্বঃ ৰজঃ তমো গুণ
সকলোতে নিৰগুণ
বোলে হুঁ বিশ্ব-গিৰি সেই মহাজন।"
- (খ) "আজি জনতাৰ আলোকবিজয়ী
অপূৰ্ব অভিযান
আজি পৃথিৱীৰ আকাশে আকাশে
জনতাৰ আহ্বান,
নবজীৱনৰ মহাসংঘাতে কঁপায় বৰ্তমান।"
- (গ) "আঘোণৰ পথাৰৰ দাৱনীৰ কাম আছে
মুঠি মুঠি কাচি ডাঙৰি ডাঙৰি,
কাম আছে,
আঘোণৰ পথাৰত কাম আৰু কাম।"

৮। তলৰ যিকোনো এটা কবিতাৰ মূলভাব লিখাঁ :

৬×১=৬

- (ক) বিশ্বখনিকৰ
- (খ) মিলন
- (গ) উভতি নহাৰ কবিতা

৯। তলৰ যিকোনো দুটা প্ৰশ্নৰ কেৱল উত্তৰ লিখাঁ :

১×২=২

- (ক) ভাৰতীয় প্ৰাচীন শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ মূল আধাৰ কি আছিল?
- (খ) নন্দনতাত্ত্বিক মূল্যবোধৰ চাৰি-কাঠী কি?

(গ) আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা আয়োগে মাধ্যমিক শিক্ষাক কি বুলি অভিহিত কৰিছে?

(ঘ) মাধ্যমিক স্তৰৰ শিক্ষাৰ এটা প্ৰধান বিশেষত্ব লিখা।

১০। তলৰ যিকোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

২×২=৪

(ক) 'ধৰ্ম' আৰু 'মোক্ষ' বুলিলে কি বুজা?

(খ) মনোবিজ্ঞানীসকলে শিশুৰ নৈতিক বিকাশৰ বিষয়ে অধ্যয়ন চলুৱাই চিনাক্ত কৰা দুটা বিশেষ আচৰণ লিখা।

(গ) "কৈশোৰ কালছোৱাত মানসিক শক্তিবোৰ বিকাশ পূৰ্ণগতিত হয়।" — এই মানসিক শক্তি মানে কি?

(ঘ) কিশোৰ সংস্কৃতি বুলিলে কি বুজা?

১১। চমু টোকা লিখা : (যিকোনো এটা)

৪×১=৪

(ক) আধ্যাত্মিক মূল্যবোধ

(খ) বীৰপূজাৰ প্ৰবৃত্তি

১২। চমুকৈ লিখা : (যিকোনো দুটা)

৩×২=৬

(ক) শব্দ-বিভক্তি কাক বোলে? অসমীয়া ভাষাত সাতবিধ শব্দ-বিভক্তি কি কি?

(খ) প্ৰত্যয় কাক বোলে? তদ্বিৎ প্ৰত্যয়ৰ সংজ্ঞাসহ উদাহৰণ দিয়া।

(গ) জতুৰা ঠাচ বুলিলে কি বুজা? 'চকু' বিশেষ্য পদৰ বিশেষ অৰ্থত ব্যৱহাৰ হোৱা দুটা জতুৰা প্ৰয়োগ লিখা।

১৩। তলৰ যিকোনো ছটা শব্দত যোগ হোৱা প্ৰত্যয়বোৰ ভাঙি কি প্ৰত্যয় যোগ হৈছে লিখা :

১×৬=৬

ছমহীয়া, পলৰীয়া, ধানতলী, যুঁজাৰু, বসাল, শোৱন, পাগলী, দেখনিয়াৰ, সাৰুৱা

১৪। তলত দিয়া জতুৰা-ঠাচবোৰৰ অৰ্থ লিখি একোটাকৈ বাক্য-ৰচনা কৰা : (যিকোনো চাৰিটা)

২×৪=৮

কপালৰ ঘাম মাটিত পেলা, চকুত ধূলি মাৰ, টুপাই বুৰ মাৰ, হাড়ত বন গজা, চুকৰ ভেকুলী, বগলী ভকত, উনৈশত বা বলা।

১৫। তলত দিয়া যিকোনো এটি বিষয় বাছি লৈ এখন ৰচনা লিখা :

১০×১=১০

(ক) অসমৰ কুটিৰ শিল্প

(আৰম্ভণি — কুটিৰ শিল্প মানে কি বুজা? — ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ হিচাপে অসমৰ কুটিৰ শিল্প — নিবনুৱা সমস্যা দুৰীকৰণত কুটিৰ শিল্পৰ ভূমিকা — সামগ্ৰী বিপন্নৰ ব্যৱস্থা — অসমৰ কুটিৰ শিল্পৰ ভৱিষ্যৎ — সামৰণি।)

(খ) অসমৰ পৰ্যটন উদ্যোগ

(আৰম্ভণি — পৰ্যটন মানে কি — উদ্যোগ হিচাপে পৰ্যটন — অসমত পৰ্যটন উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰত দেখা পোৱা সমস্যা — দেশ আৰু ব্যক্তিগতভাৱে আৰ্থিক স্বাৱলম্বিতাৰ ক্ষেত্ৰত পৰ্যটন উদ্যোগৰ ভূমিকা — সামৰণি।)

(গ) তোমাৰ প্ৰিয় এগৰাকী সাহিত্যিক

(আৰম্ভণি — সাহিত্যিকগৰাকীৰ চমু পৰিচয় — তোমাৰ প্ৰিয় হোৱাৰ মূল কাৰণ — সাহিত্যপ্ৰতিভাৰ সামগ্ৰিক মূল্যায়ন — বঁটা-সন্মান-স্বীকৃতি আদি — লেখক হিচাপে থকা সামাজিক দায়বদ্ধতা — সামৰণি।)

(ঘ) সামাজিক মাধ্যম আৰু অসমীয়া ভাষাৰ ভৱিষ্যৎ

(সামাজিক মাধ্যমৰ প্ৰকাৰ — সামাজিক মাধ্যমত অসমীয়া ভাষাৰ প্ৰয়োগ — ভাষাৰ শুদ্ধতা বৰ্দ্ধাৰ ক্ষেত্ৰত ল'বলগীয়া সাৱধানতা — ইতিবাচক আৰু নেতিবাচক দিশ — সামৰণি।)

2023

ADVANCE ASSAMESE

(NEW COURSE)

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Q. No. 1 carries 1 mark each	$1 \times 3 = 3$
Q. No. 2 carries 4 marks	$4 \times 1 = 4$
Q. No. 3 carries 4 marks	$4 \times 1 = 4$
Q. No. 4 carries 3 marks each	$3 \times 3 = 9$
Q. No. 5 carries 1 mark each	$1 \times 3 = 3$
Q. No. 6 carries 6 marks	$6 \times 1 = 6$
Q. No. 7 carries 3 marks each	$3 \times 2 = 6$
Q. No. 8 carries 8 marks	$8 \times 1 = 8$
Q. No. 9A carries 2 marks	$2 \times 1 = 2$
Q. No. 9B carries 3 marks	$3 \times 1 = 3$
Q. No. 9C carries 3 marks	$3 \times 1 = 3$
Q. No. 10 carries 4 marks	$4 \times 1 = 4$
Q. No. 11 carries 5 marks	$5 \times 1 = 5$
Q. No. 12A carries 2 marks	$2 \times 1 = 2$
Q. No. 12B carries 1 mark	$1 \times 1 = 1$
Q. No. 12C carries 2 marks	$2 \times 1 = 2$
Q. No. 13 carries 6 marks	$6 \times 1 = 6$
Q. No. 14 carries 4 marks	$4 \times 1 = 4$
Q. No. 15 A/B carries 6 marks	$6 \times 1 = 6$
Q. No. 15 C carries 3 marks	$3 \times 1 = 3$
Q. No. 15 D carries 1 mark	$1 \times 1 = 1$
Q. No. 16 carries 6 marks	$6 \times 1 = 6$
Q. No. 17 carries 6 marks	$6 \times 1 = 6$
Q. No. 18 carries 1 mark each	$1 \times 3 = 3$

Total = 100

Contd.

১। চমু উত্তৰ দিয়া (যিকোনো তিনিটা) :

১×৩=৩

(ক) কলিকালত কি ছন্দ হোৱাৰ কথা শংকৰদেৱৰ 'বৰ্ষা বৰ্ণন'ত উল্লেখ পোৱা যায়?

(খ) 'মানুহৰ নিজাপী ঘৰ' কোনখন বুলি কবিয়ে কৈছে?

(গ) কি পদৰ কাৰণে মহা হলাহল পান কৰাৰ কথা কোৱা হৈছে?

(ঘ) 'মোৰ গাঁও' কবিতাত উল্লেখ কৰা গাঁওখনৰ নাম কি?

২। (ক) কবি পৰিচয়সহ 'মানৰ বন্দনা' কবিতাটিৰ সাৰাংশ লিখা।

৪

অথবা

(খ) 'কাঞ্চনজঙ্ঘাৰ বুৰঞ্জী' কবিতাটিৰ প্ৰথম অংশত মহাদেৱৰ গুণ আৰু কাৰ্য কেনেকৈ কাঞ্চনজঙ্ঘাত আৰোপ কৰা হৈছে তেমাৰ ভাষাৰে লিখা।

৪

৩। প্ৰসংগ সংগতি দৰ্শাই ব্যাখ্যা কৰা : (যিকোনো এছোৱা)

১+৩=৪

(ক) গ্ৰীষ্মত আছিল গুখাই বৌদ্ৰতাপ সহি।

বাৰিষা কালত দুনাই পুষ্ট ভৈল মহী।।

(খ) বিবহ-কাতৰ মই, বিবহত মৰো দেই-পৰি,

অ' মোৰ প্ৰাণৰ প্ৰিয়া, ক'ত যাম তোমাক বিচাৰি।

৪। তলৰ যিকোনো তিনিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

৩×৩=৯

(ক) 'বৰ্ষা বৰ্ণন' কাব্যংশত কৃষ্ণ আৰু গোপগণৰ কাৰ্য-কলাপ কিদৰে বৰ্ণিত হৈছে লিখা।

(খ) অম্বিকাগিৰী ৰায়চৌধুৰীৰ কবিতা আৰু গীতৰ মূল সুৰ কি কি?

(গ) কবিয়ে দেখা 'কমাৰফদিয়া' গাঁৱৰ তিনিটা পৰিৱৰ্তন লিখা।

(ঘ) অসমীয়া নাট্য-সাহিত্যলৈ জ্যোতিপ্ৰসাদৰ অৱদান সম্পৰ্কে চমুকৈ লিখা।

৫। চমু উত্তৰ লিখা : (যিকোনো তিনিটা)

১×৩=৩

(ক) ভাৰতীয়সকলৰ কি জ্ঞানৰ অভাৱ বুলি অভাৰতীয়সকলে কথন-মথন কৰে?

(খ) 'দী শক্তি' মানে কি?

(গ) গণেশচন্দ্ৰ স্বৰ্গস্বিকাই ছপোৱা বিহুবিষয়ক পুস্তিকাখনৰ নাম কি?

(ঘ) গোহালিৰ মুখত যাগ দিয়াৰ মূল কাৰণ কি বুলি লেখকে কৈছে?

৬। (ক) শংকৰদেৱ আৰু মাধৱদেৱৰ জীৱন-দৰ্শনত কেনে ধৰণৰ পাৰ্থক্য থকা বুলি লেখকে উল্লেখ কৰিছে, আলোচনা কৰা।

৬

- (খ) বিহক ধৰ্মীয় অনুষ্ঠান বুলি কোৱাৰ যুক্তিযুক্ততা 'বহাগ বিহুৰ পৰম্পৰা' পাঠৰ আধাৰত
প্ৰতিপন্ন কৰা। ৬

৭। তলত দিয়া যিকোনো দুটাৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা :

৩×২=৬

- (ক) আয়ুৰ্বেদ
(খ) অথৰ বেদ
(গ) বাঁহী

- ৮। (ক) নদীকেন্দ্ৰিক উপন্যাস হিচাপে 'কপিলীপৰীয়া সাধু'ৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ উল্লেখ কৰি কপিলী
নদীখনে কাহিনীৰ অগ্ৰগতিত কেনে ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছে তেমাৰ ভাষাত চমুকৈ লিখা।

৪+৪=৮

- (খ) 'কপিলীপৰীয়া সাধু' উপন্যাসত স্বাধীনতা আন্দোলনৰ প্ৰভাৱ কেনেদৰে চিত্ৰিত হৈছে আলোচনা
কৰা। ৮

- ৯। (ক) 'ৰজাপোৱালী'ৰ দেশত কেইঘৰ ৰজা আছিল? তেওঁলোকে কি উপাধি লিখিছিল?

১+১=২

- (খ) "...কপিলীৰ ল'ৰা কপিলীয়ে চিনি পায়, তুমি ভয়-চয় নকৰিবা।" — কোনে, কাক, কি
প্ৰসংগত কৈছিল? ৩

- (গ) গোসাঁই পৃথুৰী'ৰ কেনেকৈ সৃষ্টি হৈছিল? ৩

১০। তলত দিয়া যিকোনো এজনৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা :

৪

- (ক) বসু গোসাঁই
(খ) সোণপাহি
(গ) পিতৌ সাতোলা

- ১১। (ক) 'আমাৰ ছাৰ' গল্পত ছাৰৰ চৰিত্ৰটি কেনেদৰে বৰ্ণিত হৈছে নিজৰ ভাষাৰে চমুকৈ লিখা।

৫

- (খ) ৰাপধনক কেন্দ্ৰ কৰি বাপেক-পুতেকৰ মাজত কেনেধৰণৰ কাজিয়াৰ সূত্ৰপাত হৈছিল, লিখা।

৫

- ১২। (ক) ষোণেশ দাসে ৰচনা কৰা এখন উপন্যাস আৰু এখন গল্প সংকলনৰ নাম লিখা। ২

- (খ) বলোৰাম মেধিৰ পুত্ৰ-সন্তান কেইজন আছিল? ১

- (গ) প্ৰাচীন হৈ যাব পৰা পৃথিৱীৰ দুটা অথৰ প্ৰতিনিধি কোন কোন? ২

- ১৩। উপন্যাস আৰু চুটিগল্পৰ মাজত পৰিলক্ষিত মিল-অমিলসমূহ দেখুৱাই এটি টোকা যুক্ত কৰা।

৬

১৪। তলৰ যিকোনো এটাৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা :

৪

(ক) উপন্যাসত ঔপন্যাসিকৰ জীৱন দৰ্শন

(খ) চুটিগল্পৰ বিশেষত্ব

(গ) সামাজিক উপন্যাস

১৫। (ক) শব্দালংকাৰ কাক বোলে? দুবিধ শব্দালংকাৰৰ সংজ্ঞাসহ উদাহৰণসহ দিয়া। $২+২+২=৬$

অথবা

(খ) সাহিত্যত অলংকাৰৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্পৰ্কে উদাহৰণসহ এটি টোকা যুগুত কৰা। ৬

(গ) চমুটোকা লিখা : (যিকোনো এটা) ৬

(১) শ্লেষ; (২) উপমা

(ঘ) যমক অথবা অপ্রস্তুত প্রশংসা অলংকাৰৰ এটি উদাহৰণ দিয়া। ১

১৬। 'আবাহা' যুগৰ যিকোনো এগৰাকী গল্পকাৰৰ পৰিচয়সহ তেওঁৰ গল্পৰ বিশেষত্বৰ বিষয়ে এটি নাতিদীৰ্ঘ আলোচনা আগবঢ়োৱা। ৬

১৭। জোৱাকী যুগৰ চাৰিগৰাকী ঔপন্যাসিকৰ নাম লিখা। এই যুগৰ অসমীয়া উপন্যাসৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি? $২+৪=৬$

১৮। চমু উত্তৰ দিয়া :

১×৩=৩

(ক) 'দন্দুৰা-দ্রোহ' উপন্যাসখনৰ ৰচক কোন?

(খ) লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ উপন্যাসখনৰ নাম কি?

(গ) ৰমা দাশৰ এখন গল্প সংকলনৰ নাম লিখা।

33T EDUC

Total number of pages – 8

2023

EDUCATION

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

Q. No. 1 carries 1 mark each	$1 \times 12 = 12$
Q. No. 2 carries 2 marks each	$2 \times 12 = 24$
Q. No. 3 carries 4 marks each	$4 \times 10 = 40$
Q. No. 4 carries 6 marks each	$6 \times 4 = 24$
<hr/>	
Total = 100	

Contd.

1. Answer the following questions : (any twelve) 1×12=12

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো বাৰটা)

(a) Fill in the blanks :

খালী ঠাই পূৰণ কৰা :

On the basis of the recommendations of _____ Commission Government of Assam constituted 'Assam Higher Secondary Education Council' in 1984.

_____ আয়োগৰ পৰামৰ্শৰ আধাৰতেই ১৯৮৪ চনত 'অসম উচ্চতৰ মাধ্যমিক শিক্ষা সংসদ' অসম চৰকাৰে গঠন কৰে।

(b) The word 'Environment' has been derived from the French word _____.

পৰিবেশ শব্দটো মূল ফ্ৰান্সী ভাষাৰ _____ শব্দৰ পৰা আহিছে।

(c) German philosopher Friedrich Nietzsche used the word 'values' for the first time in _____.

_____ চনত জাৰ্মান দাৰ্শনিক ফ্ৰেড্ৰিক নিয়েট্‌য়ে পোন প্ৰথম বাৰৰ বাবে 'মূল্যবোধ' শব্দৰ প্ৰয়োগ কৰিছিল।

(d) A student could solve a sum by himself through repeated attempts. Such learning is supported by _____ method of learning.

এজন ছাত্ৰই এটা অংক বহুবাৰ চেষ্টা কৰি নিজেই সমাধান কৰিবলৈ সক্ষম হ'ল। এনে শিক্ষণ প্ৰক্ৰিয়া শিক্ষণৰ _____ পদ্ধতিৰ দ্বাৰা সমৰ্থিত।

(e) According to Gestalt Psychologist, learning is an intellectual activity that involves the power of _____, perception and insight of the learner.

সামগ্ৰীকতাবাদী মনোবিজ্ঞানী সকলৰ মতে শিক্ষণ এক বৌদ্ধিক কাৰ্য্য, যি শিক্ষাৰ্থীৰ _____, অনুভৱ আৰু অন্তৰ্দৰ্শন ক্ষমতাৰ লগত জড়িত হৈ থাকে।

(f) Stimulus has strong influence on _____ attention.

_____ মনোযোগত উদ্দীপকৰ তীব্ৰ প্ৰভাৱ থাকে।

• Give short answer in one sentence :

এটা বাক্যত উত্তৰ দিয়া :

(g) In which year the Government of India adopted 'National Policy for the Empowerment of Women' ?

কোন চনত ভাৰত চৰকাৰে 'মহিলাৰ সবলীকৰণৰ ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি' গ্ৰহণ কৰিছিল?

(h) What is sensory memory ?

সংবেদনাত্মক স্মৃতি কাক বোলে?

(i) What is retro-active inhibition ?

পশ্চাৎমুখী প্ৰতিৰোধ কি?

(j) What is Mode ?

বহুলক কাক বোলে?

(k) Where did the first open school start in India ?

ভাৰতবৰ্ষৰ ক'ত প্ৰথম মুক্ত বিদ্যালয় আৰম্ভ হৈছিল?

(l) Seventeen students appeared in a test of mathematics. Eight students failed in the test. The marks of the successful students were -44, 32, 65, 72, 78, 80, 38, 50 and 54. Calculate the median considering the marks of all students.

এটা গণিতৰ পৰীক্ষাত সোতৰজন পৰীক্ষাৰ্থী অৱতীৰ্ণ হৈছিল। আঠজন শিক্ষাৰ্থী পৰীক্ষাত অনুতীৰ্ণ হৈছিল। উত্তীৰ্ণ শিক্ষাৰ্থীসকলৰ নম্বৰসমূহ হৈছে — 44, 32, 65, 72, 78, 80, 38, 50 আৰু 54। সকলো শিক্ষাৰ্থীৰ নম্বৰসমূহ ধৰি মধ্যমা নিৰ্ণয় কৰা।

(m) Write the formula for finding out mode from frequency distribution table.

ৰাংগবৰতা বিভাজন তালিকাৰ পৰা বহুলক নিৰ্ণয় কৰা সূত্ৰটো লিখা।

(n) What is voluntary or volitional attention ?

ঐচ্ছিক বা ইচ্ছাকৃত মনযোগ কাক বোলে?

(o) Who was the propounder of Classical Conditioning Theory of learning ?

শিক্ষণৰ মৌলিক অনুবন্ধনবাদ তত্ত্বৰ স্ৰষ্টা কোন আছিল?

2. Answer *any twelve* of the following questions : 2×12=24

তলত দিয়া যিকোনো বাৰটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Write *two* suggestions given by 'Secondary Education Commission' for development of personality of the students.
ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ব্যক্তিত্ব বিকাশৰ বাবে 'মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগে' আগবঢ়োৱা দুটা পৰামৰ্শ উল্লেখ কৰা।
- (b) Write *two* importance of vocationalisation of Secondary Education in India.
ভাৰতবৰ্ষত মাধ্যমিক শিক্ষাক বৃত্তিমুখীকৰণৰ দুটা প্ৰয়োজনীয়তা উল্লেখ কৰা।
- (c) Write *two* merits of correspondence education.
পত্ৰ বা ডাকযোগে দিয়া শিক্ষাৰ দুটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।
- (d) Write *two* objectives of environmental education.
পৰিবেশ শিক্ষাৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।
- (e) Define the concept of women empowerment.
মহিলা সৰলীকৰণৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।
- (f) What is the theory of connectionism in learning?
শিক্ষণৰ সংযোগবাদ তত্ত্ব কি?
- (g) Mention *any two* stages involved in the process of memory.
স্মৃতি প্ৰক্ৰিয়াৰ লগত জড়িত যিকোনো দুটা পৰ্য্যায় বা স্তৰ উল্লেখ কৰা।
- (h) Write *two* objectives of mental hygiene.
মানসিক স্বাস্থ্য বিজ্ঞানৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।
- (i) Find the Mean and Mode from the following data : 1+1=2
তলত দিয়া তথ্যবোৰৰ পৰা গড় আৰু বহুলক নিৰ্ণয় কৰা :
52, 48, 30, 62, 58, 42, 38, 50
- (j) Write *two* merits of Mean as a measurement of central tendency.
কেন্দ্ৰীয় প্ৰৱণতাৰ জোখ হিচাপে গড়ৰ দুটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।
- (k) Write *two* demerits of Median.
মধ্যমাৰ দুটা অসুবিধা উল্লেখ কৰা।
- (l) "Forgetting is necessary for memory" – Give reasons.
"স্মৃতিৰ বাবে বিস্মৃতিৰ প্ৰয়োজন" – কাৰণ দৰ্শোৱা।

(m) Mention *two* differences between maturation and learning.

পৰিপক্বতা আৰু শিক্ষণৰ মাজত থকা দুটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

(n) Write *two* objectives of Non-formal Education.

অগতানুগতিক শিক্ষাৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

(o) Write *two* principles of Environmental Education.

পৰিবেশ শিক্ষাৰ দুটা নীতি উল্লেখ কৰা।

(p) What do you mean by value education?

মূল্যবোধৰ শিক্ষা বুলিলে তুমি কি বুজা?

3. Answer *any ten* of the following questions : 4×10=40

তলত দিয়া যিকোনো দহটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Write *four* defects of secondary education system of India as pointed out by "Secondary Education Commission".
'মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগে' আঙুলিয়াই দিয়া ভাৰতবৰ্ষৰ মাধ্যমিক শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ চাৰিটা আৰ্মোৰাহ আলোচনা কৰা।
- (b) Discuss *any four* importance of physical education for secondary school students.
মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰয়োগ হোৱা শাৰীৰিক শিক্ষাৰ যিকোনো চাৰিটা প্ৰয়োজনীয়তা আলোচনা কৰা।
- (c) Discuss *any four* needs of population education.
জনসংখ্যা শিক্ষাৰ যিকোনো চাৰিটা প্ৰয়োজনীয়তা আলোচনা কৰা।
- (d) Discuss the educative value of Trial and Error methods of learning.
প্ৰচেষ্টা আৰু ভুল শিক্ষণ পদ্ধতিৰ শৈক্ষিক মূল্য আলোচনা কৰা।
- (e) Write *four* characteristics of insightful learning.
অন্তৰ্দৰ্শন শিক্ষণৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (f) Discuss the application of law of exercise in the classroom environment.
শ্ৰেণীকক্ষৰ পৰিবেশত অনুশীলনৰ নীতিৰ প্ৰয়োগ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।
- (g) Discuss *four* physical causes of forgetting.
বিস্মৃতিৰ যিকোনো চাৰিটা শাৰীৰিক কাৰণ আলোচনা কৰা।
- (h) Discuss *four* characteristics of conditioning learning.
অনুবন্ধন শিক্ষণৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰা।
- (i) Define the meaning of Mental Health and Hygiene.
মানসিক স্বাস্থ্য আৰু স্বাস্থ্য-বিজ্ঞানৰ অৰ্থ ব্যাখ্যা কৰা।

(j) Discuss the characteristics of a mentally healthy individual.

মানসিক ভাৱে সুস্থ এজন ব্যক্তিৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(k) What is frequency distribution table? Discuss the various steps followed for classifying or organising scores into a frequency distribution table. 1+3=4

বাৰংবাৰতা বিভাজন তালিকা কাক বোলে? সংগৃহীত তথ্যসমূহ শ্ৰেণীবদ্ধ কৰি বাৰংবাৰতা বিভাজন তালিকা প্ৰস্তুত কৰোঁতে প্ৰয়োজন হোৱা বিভিন্ন পৰ্য্যায়সমূহ আলোচনা কৰা।

(l) What is graphical representation of data? Discuss the general principles of graphical representation of data.

সামগ্ৰীৰ লেখচিত্ৰিক প্ৰতিনিধিত্ব কাক বোলে? লেখচিত্ৰ প্ৰতিনিধিত্বৰ সাধাৰণ নীতিসমূহ আলোচনা কৰা।

(m) Draw a histogram and polygon on the same axis from the following table : (use graph paper)

তলত দিয়া তালিকাৰ তথ্যসমূহৰ পৰা একে অক্ষৰেখা ব্যৱহাৰ কৰি এটা আয়তচিত্ৰ আৰু বহুভুজ অংকন কৰা : (লেখ কাগজ ব্যৱহাৰ কৰিবা)

Class Interval (শ্ৰেণী বিভাজন)	Frequency (বাৰংবাৰতা)
60-64	2
55-59	3
50-54	6
45-49	10
40-44	7
35-39	5
30-34	3
<hr/>	
N = 36	

(n) "Attention and interest are like two sides of the same coin"

—Explain

“মনোযোগ আৰু আগ্ৰহ একেটা মুদ্ৰাৰ দুটা পিঠি সদৃশ”। ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer any four of the following questions :

6×4=24

তলত দিয়া যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What do you mean by secondary education? Discuss about the development of secondary education in Assam after independence.

1+5=6

মাধ্যমিক শিক্ষা বুলিলে কি বুজা? স্বাধীনতাৰ পিছত অসমত মাধ্যমিক শিক্ষাৰ বিকাশ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(b) What is non-formal education? Discuss the salient features of non-formal education. 1+5=6

অগতানুগতিক শিক্ষা কাক বোলে? অগতানুগতিক শিক্ষাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(c) What is distance education? Discuss the significant aspects of distance education. 1+5=6

দূৰ শিক্ষা কাক বোলে? দূৰ শিক্ষাৰ তাৎপৰ্য্যপূৰ্ণ দিশসমূহ আলোচনা কৰা।

(d) What is memory? Discuss the marks of a good memory. 2+4=6

স্মৃতি কাক বোলে? ভাল স্মৃতিৰ লক্ষণসমূহ আলোচনা কৰা।

(e) What do you mean by learning? Discuss the important factors of learning. 2+4=6

শিক্ষণ বুলিলে কি বুজা? শিক্ষণৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ চৰ্তসমূহ আলোচনা কৰা।

(f) Find out Quartile Deviation from the following distribution table : 2+2+2=6

তলৰ বাৰংবাৰতা বিভাজন তালিকাৰ পৰা চতুৰ্থক বিচ্যুতি নিৰ্ণয় কৰা :

Class Interval (শ্ৰেণী বিভাজন)	Frequency (বাৰংবাৰতা)
85-89	2
80-84	3
75-79	5
70-74	7
65-69	8
60-64	12
55-59	7
50-54	6
45-49	4
40-44	3
35-39	3
<hr/>	
N = 60	

_____ × _____

33T ECON

2023

ECONOMICS**Full Marks : 80****Pass Marks : 24****Time : Three hours***The figures in the margin indicate full marks for the questions.***PART-A (ক - অংশ)**

Q. No. 1 (i - vi) carries 1 mark each	1×6 = 6
Q. Nos. 2 (i - vi) carries 2 marks each	2×6 = 12
Q. Nos. 3 - 6 carry 4 marks each	4×4 = 16
Q. No. 7 carries 6 marks	6×1 = 6
Total	= 40

PART-B (খ - অংশ)

Q. No. 8 (i - vi) carries 1 mark each	1×6 = 6
Q. Nos. 9 (i - vi) carries 2 marks each	2×6 = 12
Q. Nos. 10 - 13 carry 4 marks each	4×4 = 16
Q. No. 14 carries 6 marks	6×1 = 6
Total	= 40

Total (PART A & B) : 40 + 40 = 80*Contd.*

PART-A/ক-অংশ

1×6=6

1. Answer the following :

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(i) Define personal disposable income.

ব্যক্তিগত ব্যয়যোগ্য আয়ৰ সংজ্ঞা লিখা।

(ii) What is the primary objective of commercial bank ?

বাণিজ্যিক বেংকৰ প্ৰাথমিক উদ্দেশ্য কি?

(iii) Net indirect taxes are estimated as —

নিগুট পৰোক্ষ কৰ হৈছে —

(a) Indirect taxes + Subsidies

পৰোক্ষ কৰ + সাহায্য

(b) Subsidies - Indirect taxes

সাহায্য - পৰোক্ষ কৰ

(c) Indirect taxes - Subsidies

পৰোক্ষ কৰ - সাহায্য

(d) Both (b) and (c)

(b) আৰু (c) উভয়ে

(Choose the correct option)
(শুদ্ধ বিকল্প বিচাৰ কৰা)

(iv) Give two examples of capital expenditure of the government budget.

চৰকাৰী বাজেটৰ মূলধনী ব্যয়ৰ দুটা উদাহৰণ দিয়া।

(v) What type of budget should the government prepare during inflation ?

মুদ্রাস্ফীতিৰ সময়ত চৰকাৰে কেনেধৰণৰ বাজেট প্ৰস্তুত কৰিব লাগে?

(vi) In order to encourage investment in the economy, the central bank will adopt which of the following measures ?

অর্থনীতিত বিনিয়োগ উৎসাহিত কৰিবৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় বেংকে তলৰ কোনটো পদক্ষেপ ব্যৱহাৰ কৰিব?

(a) Increase cash reserve ratio

নগদ সংৰক্ষণৰ অনুপাত বৃদ্ধি কৰিব

(b) Reduce cash reserve ratio

নগদ সংৰক্ষণৰ অনুপাত হ্ৰাস কৰিব

[2]

33T ECON

(c) Increase bank rate

বেংক হাৰ বৃদ্ধি কৰিব

(d) None of the above

ওপৰৰ এটাও নহয়

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ বিকল্প বিচাৰ কৰা)

2. Answer the following :

2×6=12

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(i) A firm produces goods of Rs.500 per year and uses intermediate goods of worth Rs.250. The cost of depreciation is Rs.20 per year. Calculate gross value addition and net value addition by the firm.

এখন প্ৰতিষ্ঠানে বছৰি 500 টকাৰ দ্ৰব্য উৎপাদন কৰে আৰু ইয়াৰ বাবে 250 টকা মূল্যৰ মধ্যৱৰ্তী দ্ৰব্য ব্যৱহাৰ কৰে। যদি বছৰি অৱক্ষয়ৰ পৰিমাণ 20 টকা হয়, তেন্তে প্ৰতিষ্ঠানখনৰ মুঠ মূল্য সংযোজন আৰু নিগুট মূল্য সংযোজন গণনা কৰা।

OR/অথবা

What do you understand by the problem of double counting in the context of national income accounting ?

জাতীয় আয় গণনাৰ প্ৰসংগত দ্বৈত গণনাৰ সমস্যা বুলিলে কি বুজা?

(ii) Calculate national income with the following data.

তলৰ তথ্যৰ সহায়ত জাতীয় আয় গণনা কৰা।

GDP at market price : Rs.830 crore

বজাৰ দৰত GDP : Rs.830 কোটি

Depreciation : Rs.120 crore

অৱক্ষয় : Rs.120 কোটি

Net indirect taxes : Rs.70 crore

নিগুট পৰোক্ষ কৰ : Rs.70 কোটি

Net factor income from abroad : Rs.40 crore

বিদেশৰ পৰা নিগুট উৎপাদন আয় : Rs.40 কোটি

OR/অথবা

Differentiate between nominal GDP and real GDP.

নামমাত্ৰ GDP আৰু প্ৰকৃত GDP ৰ পাৰ্থক্য লিখা।

33T ECON

[3]

Contd.

(iii) Write two objectives of government budget.

চৰকাৰী বাজেটৰ দুটা উদ্দেশ্য লিখা।

(iv) Write two differences between revenue expenditure and capital expenditure.

ৰাজহ ব্যয় আৰু মূলধনী ব্যয়ৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

OR/অথবা

What is revenue receipt? How it is different from capital receipt?

ৰাজহ প্ৰাপ্তি কি? ই মূলধনী প্ৰাপ্তিৰ পৰা কেনেদৰে পৃথক?

(v) What is deficit demand? Write one cause of deficit demand.

নাটনি/ঘাটি চাহিদা কি? ইয়াৰ এটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

OR/অথবা

What are the factors that affect investment demand in an economy?

অর্থনীতিৰ বিনিয়োগ চাহিদাক প্ৰভাৱিত কৰা কাৰক কেইটা কি কি?

(vi) Write two merits of fixed exchange rate.

স্থিৰ বিনিময় হাৰৰ দুটা সুবিধা লিখা।

OR/অথবা

Define spot and forward exchange rate.

বিনিময়ৰ তাৎক্ষণিক হাৰ আৰু অগ্ৰতী হাৰৰ সংজ্ঞা লিখা।

3. Explain the expenditure method of calculating national income.

4

জাতীয় আয় গণনাৰ ব্যয় পদ্ধতিটো ব্যাখ্যা কৰা।

OR/অথবা

Discuss the circular flow of national income in a two sector economy.

দ্বিখণ্ড অর্থনীতিত জাতীয় আয়ৰ চক্ৰবৎ প্ৰবাহ আলোচনা কৰা।

4. Discuss the functions of money.

4

মুদ্ৰাৰ কাৰ্য্যসমূহ আলোচনা কৰা।

5. There is a plan to increase national income from Rs.1500 crore to Rs.4000 crore. If $MPC = 0.6$, then what should be the change in investment to achieve the goal?

4

অর্থনীতি এখনৰ জাতীয় আয় Rs.1500 কোটি টকাৰ পৰা Rs.4000 কোটি টকালৈ বৃদ্ধি কৰাৰ পৰিকল্পনা কৰা হৈছে। যদিহে $MPC = 0.6$ হয়, তেন্তে এই লক্ষ্যত উপনীত হ'বৰ বাবে কিমান পৰিমাণৰ নতুন বিনিয়োগৰ প্ৰয়োজন হ'ব?

OR/অথবা

What is marginal propensity to consume (MPC) and marginal propensity to save (MPS)? Show that $MPC + MPS = 1$

1+1+2=4

প্ৰান্তিক উপভোগ প্ৰৱণতা (MPC) আৰু প্ৰান্তিক সঞ্চয় প্ৰৱণতা (MPS) কি? দেখুওৱা যে $MPC + MPS = 1$ ।

6. Outline how equilibrium exchange rate is determined in free market system.

4

মুক্ত বজাৰ ব্যৱস্থাত ভারসাম্য বিনিময় হাৰ নিৰ্ধাৰণ প্ৰক্ৰিয়াটো চমুকৈ লিখা।

OR/অথবা

Write a note on 'balance of payment'.

'পৰিশোধৰ সমতা'ৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

7. Discuss the working of investment multiplier with example.

6

বিনিয়োগ গুণকৰ কাৰ্য্যপ্ৰক্ৰিয়া উদাহৰণসহ আলোচনা কৰা।

OR/অথবা

Explain diagrammatically how equilibrium level of employment and income is determined in a two sector economy with the concept of aggregate demand and aggregate supply.

দ্বিখণ্ড অর্থনীতিত সামগ্ৰিক চাহিদা আৰু সামগ্ৰিক যোগান ধাৰণাৰ সহায়ত কেনেদৰে ভারসাম্য আয় আৰু নিয়োগৰ স্তৰ নিৰ্ধাৰণ কৰিব পাৰি চিত্ৰসহ ব্যাখ্যা কৰা।

PART-B / খ-অংশ

8. Answer the following :

1×6=6

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(i) What is poverty line?

দাৰিদ্র সীমাৰেখা কি?

(ii) Name any two Navaratna industries.

যিকোনো দুটা নৱৰত্ন উদ্যোগৰ নাম লিখা।

(iii) Who is known as the architect of economic planning in India?

ভাৰতবৰ্ষৰ অৰ্থনৈতিক পৰিকল্পনাৰ নিৰ্মাতা বুলি কাক জনা যায়?

(iv) What do you understand by jobless growth?

নিয়োগবিহীন উন্নয়ন বুলিলে কি বুজা?

(v) Name two unconventional sources of energy.

শক্তিৰ দুটা অপৰম্পৰাগত উৎসৰ নাম লিখা।

(vi) Which of the following is a cause of ozone layer depletion ?

তলৰ কোনটো অ'জেন স্তৰ ক্ষয়ৰ এটা কাৰণ ?

- (a) Noise pollution / শব্দ প্ৰদূষণ
(b) Air pollution / বায়ু প্ৰদূষণ
(c) Water pollution / জল প্ৰদূষণ
(d) None of the above / ওপৰৰ এটাও নহয়

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ বিকল্প বিচাৰ কৰা)

9. Answer the following : 2×6=12

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(i) Write two objectives behind infrastructure development in India by the British government during Colonial rule.

ঔপনিবেশিক শাসন কালত ব্ৰিটিছ চৰকাৰে ভাৰতবৰ্ষৰ আন্তঃগাঁথনি উন্নয়ন কৰাৰ দুটা উদ্দেশ্য লিখা।

(ii) Write two objectives of NITI Aayog.

NITI আয়োগৰ দুটা উদ্দেশ্য লিখা।

OR/অথবা

Write two factors that necessitates the introduction of economic reform in India.

ভাৰতবৰ্ষৰ অৰ্থনৈতিক সংস্কাৰৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ দুটা কাৰণ লিখা।

(iii) Correctly match the two sides of the following table :

তলৰ তালিকাখনৰ দুয়ো অংশ শুদ্ধকৈ মিলোৱা :

Country Rank Based on Human Development Index 2022

দেশ 2022 চনৰ মানব উন্নয়ন সূচকাংকৰ ভিত্তিত স্থান

India/ভাৰত 79

China/চীন 129

Pakistan/পাকিস্তান 132

Bangladesh/বাংলাদেশ 161

(iv) Write the full form of AYUSH.

AYUSH ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপ লিখা।

OR/অথবা

What do you understand by medical tourism ?

'চিকিৎসা পৰ্যটন' বুলিলে কি বুজা ?

(v) Write one positive and one negative impact of globalisation in the Indian economy.

ভাৰতৰ অৰ্থনীতিত বিশ্বায়নৰ এটা ধনাত্মক আৰু এটা ঋণাত্মক প্ৰভাৱ লিখা।

(vi) Write two differences between formal and informal sources of rural credit.

গ্ৰাম্য ঋণৰ আনুষ্ঠানিক আৰু অনানুষ্ঠানিক উৎসৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

10. Write the features of the Industrial Policy, 1956.

4

1956 চনৰ উদ্যোগিক নীতিৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।

OR/অথবা

Briefly discuss the problems faced by the Indian agriculture sector in pre-reform period.

প্ৰাক-সংস্কাৰ কালত ভাৰতৰ কৃষি খণ্ডই সন্মুখীন হোৱা সমস্যাসমূহ সংক্ষেপে আলোচনা কৰা।

11. Discuss four important causes of poverty in India.

4

ভাৰতবৰ্ষৰ দৰিদ্ৰতাৰ চাৰিটা মুখ্য কাৰণ আলোচনা কৰা।

12. Write a note on condition of health infrastructure in India.

4

ভাৰতবৰ্ষৰ স্বাস্থ্য আন্তঃগাঁথনিৰ অৱস্থাৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

OR/অথবা

What is workforce ? Write the causes of low workforce participation rate of female as compared to male.

1+3=4

কৰ্মশক্তি কি ? পুৰুষৰ তুলনাত মহিলাৰ কৰ্মশক্তিত অংশগ্ৰহণৰ হাৰ নিম্ন হোৱাৰ কাৰণসমূহ লিখা।

13. Write a comparative note on the contribution of agriculture, industry and service sectors to the respective economies of India, China and Pakistan.

4

ভাৰত, চীন আৰু পাকিস্তানৰ অৰ্থনীতিলৈ দেশকেইখনৰ কৃষি, উদ্যোগ আৰু সেৱা খণ্ডই আগবঢ়োৱা বৰঙণিৰ এটা তুলনামূলক টোকা প্ৰস্তুত কৰা।

OR/অথবা

Briefly describe the path of economic development of China.

চীনৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ পৰিক্ৰমাৰ বিষয়ে চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

14. How is human development a broader term as compared to human capital ?

What are the main problems of human capital formation in India ? 3+3=6

মানব মূলধনৰ তুলনাত মানব উন্নয়নৰ ধাৰণা কিয় ব্যাপক বুলি ধৰা হয় ? ভাৰতত মানব মূলধন গঠনৰ প্ৰধান সমস্যাসমূহ লিখা।

OR/অথবা

Discuss how agricultural activities can be diversified.

6

কৃষিকাৰ্য্যক কিদৰে ভিন্নমুখী/বৈচিত্ৰপূৰ্ণ কৰিব পাৰি আলোচনা কৰা।

-----x-----

33T ENGL

2023

ENGLISH

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

Q. No. 1	Section-A (Reading Skill)	10
Q. Nos. 2, 3 & 4	Section-B (Advanced Writing Skills)	25
Q. Nos. 5, 6, 7, 8 & 9	Section-C (Grammar)	20
Q. Nos. 10, 11, 12, 13, 14, 15 & 16	Section-D (Textbooks)	45
		<hr/>
		Total = 100

Contd.

SECTION-A
(Reading Skill : 10 Marks)

1. Read the following passage carefully :

Air pollution is an issue which concerns us all alike. One can willingly choose or reject a food, a drink or a life comfort, but unfortunately there is little choice for the air we breathe. All, what is there in the air is inhaled by one and all living in those surroundings.

Air pollutant is defined as a substance which is present while normally it is not there or present in an amount exceeding the normal concentrations. It could either be gaseous or a particulate matter. The important and harmful polluting gases are carbon monoxide, carbon dioxide, ozone and oxides of sulphur and nitrogen. The common particulate pollutants are the dusts of various inorganic or organic origins. Although we often talk of the outdoor air pollution caused by industrial and vehicular exhausts, the indoor pollution may prove to be as or a more important cause of health problems.

Recognition of air pollution is relatively recent. It is not uncommon to experience a feeling of 'suffocation' in a closed environment. It is often ascribed to the lack of oxygen. Fortunately, however, the composition of air is remarkably constant all over the world. There is about 79 per cent nitrogen and 21 per cent oxygen in the air; the other gases forming a very small fraction. It is true that carbon dioxide exhaled out of lungs may accumulate in a closed and overcrowded place. But such an increase is usually small and temporary unless the room is really airtight. Exposure to poisonous gases such as carbon monoxide may occur in a closed room, heated by burning coal inside. This may also prove to be fatal.

What is more common in a poorly ventilated home is a vague constellation of symptoms described as the sick-building syndrome. It is characterized by a general feeling of malaise, headache, dizziness and irritation of mucous membranes. It may also be accompanied by nausea, itching, aches, pains and depression. Sick building syndrome is getting commoner in big cities with the small houses, which are generally over-furnished. Some of the important pollutants whose indoor concentrations exceed those of the outdoors include gases such as carbon monoxide, carbon dioxide, oxides of nitrogen and organic substances like spores, formaldehydes, hydrocarbon aerosols and allergens. The sources are attributed to a variety of construction materials, insulations, furnishings, adhesives, cosmetics, house dusts, fungi and other indoor products.

Smoking of tobacco in the closed environment is an important source of indoor pollution. It may not be high quantitatively, but significantly hazardous for health. It is because of the fact that there are over 3,000 chemical constituents in tobacco smoke, which have been identified. These are harmful for human health.

Obviously, the spectrum of pollution is very wide and our options are limited. Indoor pollution may be handled relatively easily by an individual. Moreover, the good work must start from one's own house.

On the basis of your reading of the passage, answer the following questions :

- | | |
|---|-------|
| (a) What is an air pollutant? | 1 |
| (b) In what forms are the air pollutants present? | 2 |
| (c) Why do we feel suffocated in a closed environment? | 1 |
| (d) What is sick building syndrome? Mention some of its major symptoms. | 1+1=2 |
| (e) How is smoking of tobacco an important source of indoor air pollution? | 2 |
| (f) Find a word in the passage which means "the state or process of dying from being deprived of air or unable to breathe". | 1 |
| (g) Give an antonym of "reject". | 1 |

SECTION-B
(Advanced Writing Skill : 25 Marks)

2. You are Anwesha / Anirban, Director of "Scholars' Academy", an institute that provides coaching to students for appearing in various competitive examinations. Write an advertisement for publication in a newspaper.
(Word Limit : 50 words) 5

OR

Design a poster in not more than 50 words to create awareness about the need of energy conservation. 5

3. You attended a Book Fair in your town organized by a local NGO in which a number of reputed publication houses of the country participated. Write a detailed account of the event in 100-125 words to be published in a newspaper. 10

OR

You are Jahnavi / Javed. Your school has organized a Street Play on the occasion of the International Day Against Drug Abuse and Illicit Trafficking on June 26. Prepare a report on that event in 100-125 words to be published in your school magazine. 10

4. Write a letter to the Manager of a bank reporting the loss of your pass-book and requesting him to issue a duplicate one. 10

OR

You are President of the English Literary Forum of your college. Write a formal invitation inviting Dr. D. Baruah, a noted scholar to speak on the occasion of the "World Poetry Day" to be held on March 21. 10

OR

Draft an application for the post of a Sports Teacher in Udayan Girls' High School, Dibrugarh in response to their advertisement that appeared in the Assam Tribune dated 10th February, 2023. Prepare a biodata to be enclosed. You are Sunil / Sunita. 10

SECTION-C

(Grammar : 20 Marks)

5. Change the form of the narration of **any two** of the following sentences : 2×2=4

- (a) The gentleman said to the salesman, "What is the price of this Dictionary?" The salesman said to him, "It is a bit expensive. But I can give it to you at a 10 per cent discount".
- (b) I asked the old lady where Professor Sarmah lived. The lady replied regretfully that she didn't know.
- (c) The girl said to the teacher, "Madam, I am weak in English and seek your advice." The teacher said, "Read the text thoroughly and try to express your ideas in simple correct English."
- (d) "Let's buy some milk and prepare milkshake for us", said Aruna. "The milkshake we're drinking now is utterly tasteless."

6. Change the voice of **any three** of the following sentences : 1×3=3

- (a) He was instructed by his coach to play that shot.
- (b) Please give me some more time.
- (c) Is the gardener watering the plants?
- (d) Rome was not built in a day.
- (e) The girl is reading a novel.
- (f) I saw a road accident yesterday.

7. Rewrite **any five** of the following sentences using the verbs given in brackets in their correct tense forms : 1×5=5

- (a) This family (live) in this place since 1970.
- (b) She (go) home when we met her.
- (c) We reached the stadium after the match (start).
- (d) Ice (float) on water.

- (e) If I (be) you, I would not do that.
- (f) He suddenly realized that he (leave) the bag in the bus.
- (g) We already (have) breakfast.

8. Rewrite **any four** of the following sentences filling in the blanks with appropriate prepositions : 1×4=4

- (a) They will come here _____ a month.
- (b) I am sorry _____ what I have done.
- (c) She usually falls _____ her bicycle.
- (d) He is taller than you _____ three inches.
- (e) I am not satisfied _____ my performance.
- (f) The police ran _____ the thief.

9. Rewrite **any four** of the following sentences as directed : 1×4=4

- (a) This fact is too evident to require any proof.
(Use 'so...that' instead of 'too...to')
- (b) I shall remember your help forever.
(Make it negative without changing the meaning)
- (c) Having completed her project here she returned to her native country.
(Change it into a complex sentence)
- (d) She is the tallest girl in the classroom.
(Change it into comparative degree)
- (e) No one can do this.
(Make it interrogative)
- (f) There is a slight difference between the two shades.
(Rewrite the sentence by using the adjective form of 'difference')
- (g) As he was ill, he could not appear in the examination.
(Change it into a simple sentence)

SECTION-D

(Textbooks : 45 Marks)

10. Read the following extracts and the questions that follow :

- (a) "But soon
put that thought away and looked out at
Young
Trees sprinting, the merry children spilling
Out of their homes"

Questions :

- (i) Who looked out at the young trees? 1
- (ii) Which thought did the speaker put away? 1
- (iii) What do young sprinting tree signify? 1
- (iv) What did the speaker see the children doing? 1

OR

- (b) "It would be an exotic moment without rush, without engines, we would all be together in a sudden strangeness."

Questions :

- (i) What does 'it' refer to? 1
- (ii) To whom is the poet speaking? 1
- (iii) What would be the moment like? 2

11. Answer **any three** of the following questions in **30-40** words : $2 \times 3 = 6$

- (i) Why was the roadside stand built?
- (ii) How did the travellers on the highways react to the roadside stand?
- (iii) What does Pablo Neruda wish to achieve by keeping quiet?
- (iv) What kind of images does the poet use to signify her mother's ageing decay in the poem 'My Mother at Sixty-Six'?
- (v) What, according to Keats, makes human beings love life in spite of troubles and sufferings?

12. Answer **any five** of the following questions : $1 \times 5 = 5$

- (a) What creatures did the writer notice on the Peacock Island?
- (b) What are epiphytes?
- (c) What did Gandhi do to improve the health condition in the Champaran villages?
- (d) Which book by Louis Fischer has been reviewed as one of the best books ever written on Gandhi by Times Educational Supplement?
- (e) Whom did Saheb observe standing at the fenced gate of the neighbouring club?
- (f) Who is the writer of the story "The Last Lesson"?
- (g) Which is the only occasion that Sophie gets to see Casey in person?
- (h) Name the sports for which Sophie's father had a strong passion.

13. Answer **any five** in **30-40** words :

$2 \times 5 = 10$

- (a) Why did Sophie share her feelings with her brother Geoff and not with her father?
- (b) Why, according to the writer, the advice she gave to Saheb seems hollow?
- (c) What explanation does the author offer for the children not wearing footwear?
- (d) What does Rowntree talk often in 'Memoirs of a Chota Sahib'?
- (e) How was a solution to the problems of indigo sharecroppers of Champaran found?
- (f) Why did M. Hamel write "Viva La France" before dismissing his class?
- (g) What changes came over Frantz after he heard M. Hamel's announcement?

14. Answer **any one** of the following questions in **80-100** words : $5 \times 1 = 5$

- (a) "Civil disobedience had triumphed, the first time in modern India"—Show, referring to the prose-piece 'Indigo', how this had happened?
- (b) Describe the author's experience with bats in the Rajapara forest bungalow as depicted in 'Memoirs of a Chota Sahib'.

15. Answer **any one** of the following questions in **125-150** words :

$7 \times 1 = 7$

- (a) What are the different ways in which Mr. Lamb tries to change Derry's attitude to life?
- (b) Describe the ironical ending of the story, "The Tiger King".
- (c) There are moments in life when we have to make hard choices between our roles as private individuals and as citizens with a sense of national loyalty. Discuss with reference to the story, "The Enemy".

16. Answer **any four** of the following questions in **30-40** words : $2 \times 4 = 8$

- (a) Why does the Tiger King get his name?
- (b) Why did the servants leave Dr. Sadao's house?
- (c) Which trait of Mr. Lamb attracted Derry towards him?
- (d) Why did it take Bama to reach home in 30 minutes instead of 10 minutes?
- (e) What is the significance of *Uruga*?
- (f) How is the *Meji* made?

_____ x _____

33T ALTE

2023

ALTERNATIVE ENGLISH

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

*(There are two groups – A and B. Candidates must answer from both
the Groups)*

(a) Group A	—	65
(b) Group B	—	35
		<hr/>
Total =		100

Contd.

GROUP - A

1. Give brief answers to *any five* of the following : 1×5=5
 - (a) Where did the christening ceremony take place?
 - (b) Where from had the new vicar come?
 - (c) Where does man's ultimate destiny lie, according to R. K. Narayan?
 - (d) Who fell on R. K. Narayan's car when it was parked in front of the hospital?
 - (e) Who was Sudheer?
 - (f) Why was Mriganko Babu travelling to Durgapur?
 - (g) Who called the witch doctor?
 - (h) Who asked Mriganko Babu, "Can you recognize me, Babu?"
 - (i) How much money does Della have?
 - (j) What is there between the windows of Della's room?
 - (k) What gift does Jim buy for Della?
 - (l) Why did Robert Lynd read Emerson and Marcus Aurelius?
 - (m) Who is Zeus?

2. Answer *any five* of the following : 2×5=10
 - (a) What happened to the series of gowns in the sixteen year long service of the Verger?
 - (b) What was the discovery that had astonished the vicar?
 - (c) How are one's privacy and anonymity lost, according to R. K. Narayan?
 - (d) Why does R. K. Narayan think that the book called 'Testament of a Walker' may never be written?
 - (e) Why did Mriganko Babu think that birds were foolish?
 - (f) What did Mriganko Babu decide never to do again?
 - (g) What were the two priceless possessions of the James Dillingham Youngs?
 - (h) "May be the hairs of my head were numbered, but nobody could ever count my love for you" — in what context does Della say this to Jim?

- (i) In what context does Lynd mention Solomon?
 - (j) Why is Pliny the Elder famous?

3. Give brief answers to *any three* of the following : 4×3=12
 - (a) What was the Verger's impression about the new vicar?
 - (b) What does make R. K. Narayan fear that he would soon be bankrupt?
 - (c) Describe how the scarecrow gradually turned into a human figure in front of Mriganko Babu.
 - (d) What does Jim say to Della when she holds out her gift for him on her palm?
 - (e) Describe the circumstances in which Lynd was led to read Epictetus.

4. Explain with reference to the context on *any two* of the following : 4×2=8
 - (a) "I think a lot of these young fellows waste a rare lot of time reading when they might be doing something useful."
 - (b) "Two cyclists collided and fell on my car parked in front of the hospital, and smashed the parking light on the left side."
 - (c) "It was the end of January. All the crops had been removed from the fields."
 - (d) "Terrified, Mriganko Babu took a few steps backwards and stood leaning heavily against his car."
 - (e) "Oh, and the next two hours tripped by on rosy wings. Forget the hushed metaphor. She was ransacking the stores for Jim's present."
 - (f) "They were expensive combs, she knew, and her heart had simply craved and yearned over them without the least hope of possession."

5. Give brief answers to *any five* of the following : 1×5=5
 - (a) Who is the fair lady the narrator speaks of in the poem "Sita"?
 - (b) What are the three happy children doing?
 - (c) What flowers do grow by the brook for the happy lovers?
 - (d) Where does the brook murmur?
 - (e) Where does the traveller in the poem "Ozymandias of Egypt" come from?

- (f) Who could read the passions of Ozymandias well?
- (g) Who made a garland for the lady's head?
- (h) What is an 'elfin grot'?
- (i) Whose mother will wait and weep?
- (j) What will bite the village girl in the darkness?

2×4=8

6. Answer *any four* of the following :

- (a) Why do tears fall from the three young pairs of eyes?
- (b) What type of forest do the children imagine from their mother's description?
- (c) Why does the brook say, "I slip, I slide, I gloom, I glance"?
- (d) How and where does the brook flow?
- (e) What type of legs stand in the desert?
- (f) What is still visible on the 'shattered visage'?
- (g) How did the lady look?
- (h) Where did the Knight make the lady sit?
- (i) What will the girl's mother say if her daughter is late?
- (j) How does the village maiden pray for her safety?

4×3=12

7. Answer *any three* of the following :

- (a) How does the poem 'Sita' reflect the poet's deep love for nature?
- (b) Briefly describe the brook's journey through different places.
- (c) Explain the significance of the expression, "nothing beside remains".
- (d) Write how the strange lady treats the knight-at-arms.
- (e) Describe in your own words, how the young girl is surrounded by dark shadows in the evening.

8. Explain with reference to the context on *any one* of the following :

5×1=5

- (a) I saw pale kings and princes too,
Pale warriors, death-pale were they all;
They cried — "La Belle Dame sans Merci
Hath thee in thrall!"

- (b) By thirty hills I hurry down,
Or slip between the ridges,
By twenty thorps, a little town,
And half a hundred bridges.

- (c) Swiftly the shadows of night are falling,
Hear, O hear, the white crane calling,
- (d) And on the pedestal these words appear :
"My name is Ozymandias, king of kings;
Look on my works, ye mighty, and despair!"

GROUP - B

9. Change *any five* of the sentences given below as per instruction given, without changing their meaning :

1×5=5

- (a) Sagar will help me with this project. (Change into negative)
- (b) She was not allowed to enter the house. (Change into affirmative)
- (c) She is writing a letter to him. (Change into passive)
- (d) Yam is eaten by the people of my country. (Change into active)
- (e) She tried all plans. (Change into negative)
- (f) Was that not an excellent speech? (Change into assertive)
- (g) The ball was thrown by Virat. (Change into active)
- (h) Can I ever forgive him? (Change into assertive)
- (i) People call him the pillar of the society. (Change into passive)
- (j) As soon as the rain stopped, we started the journey. (Change into negative)

10. Add appropriate question tags to *any five* of the following :

1×5=5

- (a) Your house faces the river.

- (b) You will show me your new bike.
- (c) He can act very well.
- (d) He kept his promise.
- (e) We're late for the movie.
- (f) I was wrong.
- (g) Please stop talking.
- (h) It is very humid today.
- (i) You don't live here.
- (j) The girl is playing the piano.

11. Fill in *any five* of the following blanks with suitable prepositions :

1×5=5

- (a) What are you looking _____ ?
- (b) My parents live _____ the countryside.
- (c) Give me the book _____ the shelf.
- (d) His father deals _____ tea.
- (e) The hotel is adjacent _____ the police station.
- (f) We will finish our exams _____ two days.
- (g) Our relatives arrived _____ the morning.
- (h) I am fond _____ chocolates.
- (i) At last the bus arrived, and we got _____ it.
- (j) The scientist looked _____ the microscope.

12. Rewrite *any five* of the following sentences using the verbs given in brackets in their correct forms :

1×5=5

- (a) I (reach) Mumbai yesterday.
- (b) I wish I (accept) the proposal.
- (c) He (work) when she arrived.
- (d) Shyamal (go) to work by bus today.
- (e) Purabi (live) in this house for twelve years.
- (f) He (write) ten novels so far.
- (g) All the trains (run) late today.
- (h) Perhaps it (rain) yesterday.
- (i) She wants to go for a walk, but she (not finish) her work yet.
- (j) Do you still (belong) to that football club?

13. Read the passage given below and answer the questions that follow :

15

The Pink Fairy Armadillo is the smallest of the armadillo species in the world. It is 3.5 to 4.5 cm in length and about 110 grams in weight. It can sit on the palm of a human hand. Like its larger armadillo cousins, the pink fairy armadillo has a shell on its top side. But unlike them, it is pinkish in hue. The pink colour is derived from the animal's blood vessels which are visible through the shell. It is unique to this species. So is the extremely fine white hair visible from beneath the shell. Those blood vessels and that silky hair are both part of the creature's thermoregulation system that enables it to the extreme variation in temperature in its habitat in central Argentina. Exposing more blood to silly hot air or soil — making the outer skin appear more pink — would lower the armadillo's body temperature, while draining the blood would enable the creature to hang on to the heat it needs during the colder periods at night, as would the hair, which acts as a kind of insulation.

Unfortunately, these tiny marvels are extremely hard to study because they spend the bulk of their lives burrowing underground in search of ants and larvae, using their powerful claws on both their front and hind legs, which enable them to travel through the soil below ground at surprising rate of speed. The pink fairy armadillo is extremely sensitive to stress and none has survived in captivity for more than eight days or so. While habitats change, increasing use of pesticides and even a growing population of domestic cats and dogs are believed to be driving the Pink Fairy Armadillo to near extinction. Scientists have not been able to determine the status of this elusive species.

- (a) What is the smallest armadillo species and what are its length and weight ? 2
- (b) What is the speciality of the smallest armadillo species ? 2
- (c) Which physical features help the smallest armadillo species adjust to the extreme temperature of Argentina ? 2
- (d) Why is it difficult to study the Pink Fairy Armadillo ? 3
- (e) What causes are driving the Pink Fairy Armadillo into extinction ? 4
- (f) Which word in the passage stand for 'insect killer' ? 1
- (g) Which word in the passage stand for 'disappearance' ? 1

_____ x _____

33T HIST

2023

HISTORY

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

Q. No. 1 carries 1 mark each	1×12 = 12
Q. No. 2 carries 2 marks each	2×12 = 24
Q. No. 3 carries 4 marks each	4×10 = 40
Q. No. 4 carries 6 marks each	6×3 = 18
Q. No. 5 carries 6 marks each	6×1 = 6
<hr/>	
Total =100	

Contd.

1. Answer the following questions : (any twelve)

1×12=12

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো বাৰটা)

(i) Write the meaning of the word 'Mohenjo-daro'.

‘মহেঞ্জোদাৰো’ শব্দৰ অৰ্থ লিখা।

(ii) Who was known as 'Devanampiya' ?

‘দেৱনামপিয়’ নামেৰে কাক জনা যায়?

(iii) Who first deciphered Brahmi and Kharosthi scripts ?

কোনে প্ৰথমে বান্দী আৰু খাৰোষ্ঠী আখৰৰ পাঠোদ্ধাৰ কৰিছিল?

(iv) Who authored 'Arthasastra' ?

‘অৰ্থশাস্ত্ৰ’ কোনে ৰচনা কৰিছিল? Samudragupta

(v) Who was the founder of the Varman dynasty ?

বৰ্মণ বংশ কোনে প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল?

(vi) Who described painting as a 'magical art' ?

চিত্ৰকলাক ‘যাদুকলা’ বুলি কোনে অভিহিত কৰিছিল?

(vii) Name one major composition of Shrimanta Shankardeva.

শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ এখন উল্লেখযোগ্য গ্ৰন্থৰ নাম লিখা।

(viii) What does the word 'Harem' mean ?

‘হাৰেম’ শব্দই কি বুজাইছিল?

(ix) Where was Guru Nanak born ?

গুৰু নানকৰ জন্ম ক’ত হৈছিল?

(x) What was Mahanavami Dibba ?

মহানৱমী ডিবা কি?

(xi) Who was the last Mughal Emperor ?

মোগল সাম্ৰাজ্যৰ শেষৰজন সম্ৰাট কোন আছিল?

(xii) Who introduced Doctrine of Lapse ?

স্বত্ববিলোপ নীতি কোনে প্ৰণয়ন কৰিছিল?

(xiii) Who coined the name 'Pakistan' ?

‘পাকিস্তান’ নামটোৰ ৰূপ কোনে দিছিল?

(xiv) When was the Indian National Congress formed ?

ভাৰতীয় জাতীয় কংগ্ৰেছ কেতিয়া গঠন হৈছিল?

1885

(xv) Where was the first girls' school opened in Assam ?

অসমৰ প্ৰথমখন বালিকা বিদ্যালয় ক’ত স্থাপন কৰা হৈছিল?

(xvi) Name the famous work of Ibn Battuta.

ইবন বটুতাৰ বিখ্যাত গ্ৰন্থখনৰ নাম লিখা।

2. Answer the following questions in brief : (any twelve) 2×12=24

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো বাৰটা)

(i) Write two causes of the downfall of the Harappan Civilization.

হৰপ্পা সভ্যতাৰ পতনৰ দুটা কাৰণ লিখা।

(ii) Who were the Prativedakas ? Mention one duty of the Prativedakas.

প্ৰতিবেদকসকল কোন আছিল? প্ৰতিবেদকসকলৰ এটি দায়িত্বৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা।

(iii) Give two examples of right occupation.

আদৰ্শ জীৱিকাৰ দুটা উদাহৰণ দিয়া।

(iv) Name the four divisions of Kamrupa as mentioned in the Yogini Tantra.

যোগিনী তন্ত্ৰত থকা উল্লেখ অনুযায়ী কামৰূপৰ চাৰিটা ভাগৰ নাম লিখা।

(v) Give two examples of Buranjis written in the Ahom period.

আহোম যুগত প্ৰণয়ন কৰা দুখন বুৰঞ্জীৰ নাম লিখা।

(vi) Name two kinds of postal system in India.

ভাৰতত প্ৰচলিত দুটা ডাক ব্যৱস্থাৰ নাম লিখা।

(vii) What were the two land revenue arrangements under the Mughals?

মোগল যুগৰ ভূমি ৰাজহ ব্যৱস্থা দুটা কি কি আছিল?

(viii) Who discovered the ruins of Hampi and when?

কোনে, কেতিয়া হাম্পী নগৰৰ ধ্বংসাৱশেষ আৱিষ্কাৰ কৰিছিল?

(ix) Mention two sources used to reconstruct the history of Sufi tradition.

চুফী পৰম্পৰাৰ ইতিহাস পুনঃনিৰ্মাণৰ বাবে ব্যৱহৃত দুটা সমলৰ নাম উল্লেখ কৰা।

(x) Who were Lal-Bal-Pal?

লাল-বাল-পাল কোন আছিল?

(xi) Name two novels based on India's partition.

ভাৰত বিভাজনৰ পটভূমিত ৰচিত দুখন উপন্যাসৰ নাম লিখা।

(xii) Name two important crops grown in Awadh.

অৱধত উৎপাদন হোৱা যিকোনো দুবিধ খেতিৰ নাম লিখা।

(xiii) Write two limitations of oral sources.

মৌখিক সমলৰ দুটা সীমাবদ্ধতা লিখা।

(xiv) Name *any two* members of the drafting committee of the Indian Constitution.

ভাৰতীয় সংবিধানৰ খচৰা সমিতিৰ যিকোনো দুজন সদস্যৰ নাম লিখা।

(xv) Write *two* characteristics of the Indian Constitution.

ভাৰতীয় সংবিধানৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

3. Answer the following questions : (*any ten*) 4×10=40

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (*যিকোনো দহটা*)

(i) Explain the pattern of domestic architecture of Mohenjo-daro.

মহেঞ্জোদাৰোৰ গৃহ স্থাপত্য কলা প্ৰণালীৰ এটা ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(ii) What were the different rules of marriage suggested by the 'Dharmashastras' and 'Dharmasutras' for the Indian Hindus?

'ধৰ্মশাস্ত্ৰ' আৰু 'ধৰ্মসূত্ৰ' সমূহে দিয়া বিধান অনুসৰি ভাৰতীয় হিন্দু বিবাহ পদ্ধতিবোৰ কি কি?

(iii) Write a note on the administrative system of the Mauryan Empire.

মৌৰ্য সাম্ৰাজ্যৰ প্ৰশাসনিক ব্যৱস্থাৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

(iv) Write a brief note on the Renaissance in Assam.

অসমৰ নৱজাগৰণৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

(v) Discuss about Mir Jumla's invasion of Assam.

মীৰ জুমলাৰ অসম আক্ৰমণৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(vi) Discuss the role of Maniram Dewan in the Revolt of 1857.

১৮৫৭ চনৰ বিদ্ৰোহত মণিৰাম দেৱানৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(vii) Give a brief description of the fortification and roads of Vijaynagar.

বিজয় নগৰৰ দুৰ্গ আৰু ৰাস্তাসমূহৰ এটি বিৱৰণ দিয়া।

(viii) Write a note on Abul Fazal's 'Ain-i-Akbari'.

আবুল ফজলৰ 'আইন-ই-আকবৰী'ৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

(ix) Discuss the major teachings of Kabir.

কবীৰৰ মুখ্য বাণীসমূহ আলোচনা কৰা।

(x) Why did the Santhal rebel against the British rule?

সাহালসকলে বৃটিছ শাসনৰ বিৰুদ্ধে কিয় বিদ্ৰোহ কৰিছিল?

(xi) Give a description of the architecture of Bombay.

বম্বেৰ (মুম্বাই) স্থাপত্যৰ এটি বিৱৰণ দিয়া।

(xii) Write an essay on the Quit India Movement.

ভাৰত ত্যাগ আন্দোলন সম্পৰ্কে এখন ৰচনা লিখা।

(xiii) What was Gandhi-Irwin Pact? Write *two* terms of the Pact. 2+2=4

গান্ধী-আৰউইন চুক্তি কি? এই চুক্তিৰ দুটা দফা লিখা।

(xiv) What were the problems with separte electorate?

পৃথক ভোটাধিকাৰৰ সমস্যা কি আছিল?

4. Read the following passages carefully and answer the questions that follow : (any three) 6×3=18

তলৰ পাঠ্যাংশবোৰ ভালদৰে পঢ়া আৰু প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো তিনিটা)

(a) Prabhavati Gupta and the village Danguna.

This is what Prabhavati Gupta states in her inscription :

Prabhavati Gupta...commands the *gramakutumbinas* (house-holders/peasants living in the village), Brahmanas and others living in the village of Danguna..."Be it known to you that on the twelfth (lunar day) of the bright (fortnight) of Karttika, we have, in order to increase our religious merit donated this village with the pouring out of water, to the *Acharya* (Teacher) *Chanalasvamin*... You should obey all (his) commands...

We confer on (him) the following exemptions typical of an *agrahara*.. (this village is) not to be entered by soldiers and policemen; (it is) exempt from (the obligation to provide) grass, (animal) hides as seats, and charcoal (to touring royal officers) : exempt from (the royal prerogative of) purchasing fermenting liquors and digging (salt) ; exempt from (the right to) mines and *Khadira* trees; exempt from (the obligation to supply) flowers and milk; (it is donated) together with (the right to) hidden treasures and deposits (and) together with major and minor taxes..."

- (i) What was *Agrahara* ? 1
(ii) Who donated the village and to whom ? 1+1=2
(iii) What were the exemptions granted to the *Agrahara* Danguna ? 3

প্ৰভৱতী গুপ্তা আৰু দনগুনা গাঁও

প্ৰভৱতী গুপ্তাই তেওঁৰ লিপিত উল্লেখ কৰিছে

প্ৰভৱতী গুপ্তাই গ্রাম কুটুম্বিনী (গোঁৱৰ গৃহস্থ/কৃষক) ব্ৰাহ্মণ আৰু দনগুনা গাঁৱৰ অন্য বাসিন্দাসকলক আদেশ দিছে

“আপোনালোকৰ জ্ঞাতাৰ্থে জনোৱা হৈছে যে কাতি মাহৰ শুক্লাদ্বাদশী তিথিত পুণ্য অৰ্জনৰ নিমিত্তে জল অৰ্পণ কৰি আচাৰ্য চনাল স্বামীক এই গাঁওখন দান কৰা হৈছে। আপোনালোকে তেওঁৰ সকলো আদেশ পালন কৰিব।”

এখন অগ্ৰহাৰৰ নিমিত্তে উপযুক্ত বেহাইৰ নিৰ্দেশ দিয়া হৈছে। এই গাঁৱত পুলিচ আৰু সৈনিকৰ প্ৰৱেশ নিষেধ। ভ্ৰমণত অহা ৰাজকৰ্মচাৰীসকল কয়লা আৰু তেওঁলোকৰ বাহন হিচাবে অনা জীৱজন্তুক ঘাঁহ দিয়া দায়িত্বৰ পৰা গাঁওবাসীক বেহাই দিয়া হৈছে। লগতে মদিৰা ক্ৰয় কৰোতা আৰু নিমখ খনন কৰা ৰাজহ অধিকাৰী—সকলক সহায় কৰাৰ পৰা মুক্ত হ'ব। খনিজ পদাৰ্থ, খদিৰা বৃক্ষৰপৰা উৎপাদিত সামগ্ৰী, ফুল আৰু গাখীৰ দিয়াৰ পৰা গাঁওবাসীক বেহাই দিয়া হৈছে। গাঁৱৰ ভূগৰ্ভত থকা সম্পত্তি তথা গাঁৱৰ ভিতৰে বাহিৰে থকা সকলো সম্পত্তি সৰু ডাঙৰ সকলো কৰৰ সৈতে গাঁওখন দান কৰা হৈছে।

- (i) অগ্ৰহাৰ কি? 1
(ii) কোনে কাক দনগুনা গাঁওখন দান কৰিছিল? 1+1=2
(iii) দনগুনাক কি কি ক্ষেত্ৰত বেহাই দিয়া হৈছিল? 3

- (b) The Buddha (and other teachers) taught orally-through discussion and debate. Men and women (perhaps children as well) attended these discourses and discussed what they heard. After his death (c.fifth-fourth century BCE) his teachings were compiled by his disciples at a council of "elders" or senior monks at Vaishali. These compilations were known as *Tripitakas*—literally, three baskets to hold different types of texts. They were first transmitted orally and then written and classified according to length as well as subject matter.

The *Vinaya Pitaka* included rules and regulations for those who joined the sangha or monastic order; the Buddha's teachings were included in the *Sutta Pitaka*; and the *Abhidhamma Pitaka* dealt with philosophical matters. Each Pitaka comprised a number of individual texts. Later, commentaries were written on these texts by Buddhist scholars.

- (i) What are *Tripitakas*? Name them.

2+1=3

- (ii) What do the three Pitakas deal with?

3

বুদ্ধইও অন্য ধর্ম প্রচারকসকলৰ দৰে ধাৰ্মিক আৰু লোক-কল্যাণমূলক তত্ত্ব আৰু উপদেশসমূহ মৌখিক ৰূপত প্ৰচাৰ কৰিছিল। পুৰুষ, মহিলা সম্ভৱতঃ ল'ৰা-ছোৱালীও তেওঁৰ শ্ৰোতা আছিল। বুদ্ধৰ জীৱন কালত তেওঁৰ কোনো বক্তৃতা বা ধৰ্মমূলক উপদেশসমূহ লিপিবদ্ধ কৰা হোৱা নাছিল। তেওঁৰ মৃত্যুৰ পাচত (খৃঃ পূঃ পঞ্চম-চতুৰ্থ শতিকা) বৈশালীত অনুষ্ঠিত এখন ধৰ্মীয় আলোচনা সভাত তেওঁ জ্যেষ্ঠ ভিক্ষুসকলৰ দ্বাৰা তেওঁৰ এই ধৰ্মৰ বাণীসমূহ সংকলন কৰা হৈছিল। এনদৰে লিখিত ৰূপ পোৱা বৌদ্ধ দৰ্শনৰ মূল গ্ৰন্থখন ত্ৰিপিটক নামে জনা যায়। ইয়াৰ শব্দগত অৰ্থ হ'ল তিনিটা পাচি। এইবোৰে প্ৰথমে মৌখিক ভাবে এঠাইৰপৰা আন এঠাইলৈ প্ৰেৰিত হৈছিল। তাৰ পাচত হে বিষয় অনুসৰি এইবোৰ শ্ৰেণীবিভাগ কৰি লিপিবদ্ধ কৰা হৈছিল। ত্ৰিপিটক তিনিখন পিটকৰ সমষ্টি। সেই কেইখন হ'ল—বিনয়, সূত্ৰ আৰু অভিধৰ্ম পিটক।

বিনয় পিটকত মিছনেৰী বা ভিক্ষু সন্ন্যাসীসকলৰ চলন-ফুৰণ আৰু আচাৰ-ব্যৱহাৰৰ নীতি-নিয়মসমূহ পোৱা গৈছিল। সূত্ৰ (সূত্ৰ) পিটকত বুদ্ধৰ মূল শিকনিসমূহ লিপিবদ্ধ আছিল আৰু অভিধৰ্ম পিটকত দাৰ্শনিক তত্ত্বৰ অৱতাৰণা কৰা আছে। প্ৰত্যেকখন পিটকেই কেইবাখনো গ্ৰন্থৰ সমষ্টি।

পৰবৰ্তীসময়ত বৌদ্ধ পণ্ডিতসকলে এই গ্ৰন্থসমূহৰ টীকা ভাষ্য ৰচনা কৰিছিল।

- (i) ত্ৰিপিটক কি? ত্ৰিপিটক কেইখনৰ নাম লিখা।

2+1=3

- (ii) পিটক কেইখনত কি বিষয় লিপিবদ্ধ কৰা হৈছে?

3

(c) Ibn Battuta's account of Delhi :

The city of Delhi covers a wide area and has a large population... The rampart round the city without parallel.

The breadth of its wall is eleven cubits; and inside it are houses for night sentry and gate-keepers. Inside the ramparts, there are store-houses for storing edibles, magazines, ammunition, ballistas and siege machines. The grains that are stored (in these ramparts) can last for a long time, without rotting...In the interior of the rampart, horsemen as well as infantrymen move from one end of the city to another. The rampart is pierced through by windows which open on the side of the city, and it is through these windows that light enters inside. The lower part of the rampart is built of stone ; the upper part of bricks. It has many towers close to one another. There are twenty eight gates of this city which are called *darwaza*, of these, the Budaun *darwaza* is the greatest; inside the Mandwi *darwaza* there is a grain market...It (the city of Delhi) has a fine cemetery in which graves have domes over them, and those that do not have a dome, have an arch; for sure. In the cemetery they sow flowers such as tuberoses, jasmine, wild rose, etc; and flowers blossom there in all seasons.

- (i) How many gates were there in the city of Delhi? Name the greatest gate. 1+1=2
- (ii) Give a brief description of the ramparts of Delhi as described by Ibn Battuta. 2
- (iii) How was the cemetery of Delhi? 2

ইবনবটুতাৰ বৰ্ণনাৰ দিল্লী—

বৃহৎ জনসংখ্যাৰে দিল্লী নগৰখনে এক বিস্তৃত অঞ্চল জুৰি আছিল।

চহৰখন অসমান পকাৰ প্ৰাচীৰেৰে বেৰি আছিল। প্ৰাচীৰসমূহ বহলে ১১ ফুট আছিল। ইয়াৰ ভিতৰফালে দুৱাৰ বখীয়া আৰু ৰাতিৰ পহৰাদাৰৰ ঘৰ আছিল। দুৰ্গৰ ভিতৰত খোৱাৰ বস্তু, গুলী-বাৰুদ, ক্ষেপণাস্ত্ৰ আৰু দুৰ্গ আক্ৰমণৰ যন্ত্ৰপাতিৰ ভঁৰাল আছিল। এই গাঁড়ৰ ভিতৰত ৰখা খাদ্য দ্ৰব্যসমূহ বহুদিন ধৰি নপচাকৈ আছিল। দুৰ্গটোৰ ভিতৰত অশ্বাৰোহী আৰু পদাতিক সৈন্যই নগৰখনৰ ইমূৰৰপৰা সিমূৰলৈ ঘূৰি ফুৰিছিল। প্ৰাচীৰসমূহ খিৰিকীযুক্ত আছিল, নগৰফালৰ খোলা খিৰিকীৰে ভিতৰখন পোহৰাই ৰাখিছিল। বেৰসমূহৰ তলৰ অংশ শিল আৰু ওপৰ অংশ ইটাৰে নিৰ্মিত। ওচৰা-উচৰিকৈ ভালেমান গম্বুজ আছিল। তাত ২৪ খন প্ৰৱেশদ্বাৰ আছিল, এইবোৰক দৰৱাজা বুলি কোৱা হৈছিল। ইয়াৰে আটাইতকৈ ডাঙৰ দৰৱাজাখন আছিল বুন্দন দৰৱাজা। মান্দী দৰৱাজাৰ ভিতৰত এখন শস্যৰ বজাৰ আছিল।দিল্লী চহৰত এখন সুন্দৰ কবৰস্থান আছিল। প্ৰতিটো কবৰৰ ওপৰত একোটা গোলাকৃতি স্তম্ভ নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল। কবৰস্থান-খনত তেওঁলোকে ৰজনীগন্ধা, গোলাপ, জেচমিন, বনৰীয়া গোলাপ আদি ফুল ৰুইছিল আৰু গোটেই বছৰজুৰি এই ফুলবোৰ ফুলি আছিল।

- (i) দিল্লী চহৰত কেইখন প্ৰৱেশদ্বাৰ আছিল? আটাইতকৈ ডাঙৰ প্ৰৱেশদ্বাৰখনৰ নাম কি আছিল? 1+1=2
- (ii) ইবন বটুতাৰ দৃষ্টিৰে দিল্লীৰ দুৰ্গবোৰৰ এটি বৰ্ণনা দিয়া। 2
- (iii) দিল্লীৰ কবৰস্থানখন কেনেকুৱা আছিল? 2

(d) "I believe separte electorates will be suicidal to the minorities."

During the debate on 27th August, 1947, Govind Ballabh Pant said,

"I believe separte electorates will be suicidal to the minorities and will do them tremendous harm. If they are isolated for ever, they can never convert themselves into a majority and feeling of frustration will cripple them even from the very beginning. What is it that you desire and what is our ultimate objective? Do the minorities always want to remain as minorities or do they ever expect to form an integral part of the great nation and as such to guide and control its destinies? If they do, can they ever achieve that aspiration and that ideal if they are isolated from the rest of the community? I think it would be extremely dangerous for them if they were segregated from the rest of the community and kept aloof in an air-tight compartment where they would have to rely on others even for the air they breath... The minorities if they are returned by separte electorates can never have any effective voice."

(i) Why did Govind Ballabh Pant believe that separte electorates would be a suicidal step to the minorities? 3

(ii) Why, according to Pant, separte electorates would be dangerous for the minorities? 3

"মই ভাবো পৃথক নিৰ্বাচন সংখ্যালঘুসকলৰ বাবে আত্মঘাটী হ'ব"

১৯৪৭ চনৰ ২৭ আগষ্টত বিতৰ্ক চলি থকা সময়তে গোবিন্দ বল্লভ পণ্টে কৈছিল,

"মই ভাবো পৃথক নিৰ্বাচন সংখ্যালঘুসকলৰ বাবে আত্মঘাটী হ'ব আৰু তেওঁলোকক সাংঘাতিক অনিষ্ট কৰিব। তেওঁলোকে যদি চিৰকালৰ বাবে অকলশৰীয়া হৈ যায়, তেওঁলোকে কেতিয়াও সংখ্যাগৰিষ্ঠ হ'ব নোৱাৰিব আৰু হতাশাৰ অনুভৱে তেওঁলোকক আনকি আৰম্ভনিৰেপৰা পংগু কৰিব। আপোনালোকে কি বিচাৰে আৰু আমাৰ অন্তিম উদ্দেশ্য কি? সংখ্যালঘুসকলে সদায় সংখ্যালঘু হৈ থাকিব বিচাৰে বা তেওঁলোকে এটা বিশাল জাতিৰ অপৰিহাৰ্য অংশ হৈ থাকিব বিচাৰে আৰু তেনেদৰে তেওঁলোকৰ উদ্দেশ্যসমূহৰ পথ-প্ৰদৰ্শক আৰু নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব খোজে। যদি সেইটো কৰে, তেন্তে বাকী সম্প্ৰদায়বিলাকৰপৰা পৃথক হৈ তেওঁলোকে এই আদৰ্শ আৰু আকাংক্ষা লাভ কৰিব পাৰিবনে? মই ভাবো, তেওঁলোকে আন জাতিসমূহৰ পৰা পৃথক হোৱাটো তেওঁলোকৰ কাৰণে অত্যন্ত বিপদজনক আৰু বতাহ সোমাব নোৱাৰা এটা আৱাসগৃহত আৱদ্ধ হৈ ৰ'ব, য'ত তেওঁলোকে আনকি উশাহ ল'বৰ কাৰণে বতাহ পাবলৈ আনৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিব লাগিব।...সংখ্যালঘুসকল পৃথক নিৰ্বাচনৰ জৰিয়তে নিৰ্বাচিত হ'লেও তেওঁলোকৰ কোনো সফল অভিমত নাথাকিব।"

(i) পৃথক নিৰ্বাচকমণ্ডলী সংখ্যালঘুসকলৰ বাবে আত্মঘাটী হ'ব বুলি গোবিন্দ বল্লভ পণ্টে কিয় ভৱিছে? 3

(ii) সংখ্যালঘুসকলৰ বাবে পৃথক নিৰ্বাচকমণ্ডলী অতি বিপদজনক হ'ব বুলি পণ্টে কিয় কৈছে? 3

5. (i) Draw a map of India and plot *three* areas under the Mughals. 3+3=6

ভাৰতবৰ্ষৰ এখন মেপ আঁকা আৰু মোঘল শাসনাধীন তিনিটা অঞ্চল চিহ্নিত কৰা।

Or/ অথবা

(ii) Draw a map of India and plot *three* places where the Revolt of 1857 held. 3+3=6

ভাৰতবৰ্ষৰ এখন মেপ আঁকা আৰু ১৮৫৭ চনৰ বিদ্ৰোহ হোৱা তিনিটা অঞ্চল চিহ্নিত কৰা।

_____ x _____

2023
POLITICAL SCIENCE

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

PART-A (ক - অংশ)

Q. No. 1 carries 1 mark each (any six)	1×6 = 6
Q. No. 2 carries 2 marks each (any six)	2×6 = 12
Q. No. 3 carries 4 marks each (any five)	4×5 = 20
Q. No. 4 carries 6 marks each (any two)	6×2 = 12
<hr/>	
Total = 50	

PART-B (খ - অংশ)

Q. No. 5 carries 1 mark each (any six)	1×6 = 6
Q. No. 6 carries 2 marks each (any six)	2×6 = 12
Q. No. 7 carries 4 marks each (any five)	4×5 = 20
Q. No. 8 carries 6 marks each (any two)	6×2 = 12
<hr/>	
Total = 50	

Total (Part A & B): 50 + 50 = 100

Contd.

PART-A/ ক-অংশ
(Contemporary World Politics)
(সমসাময়িক বিশ্ব রাজনীতি)

1. Answer *any six* from the following questions :

1×6=6

নিম্নলিখিত প্রশ্নসমূহৰ যিকোনো ছটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) In the Second World War, a member of the Axis Powers was the US / Soviet Union / Germany. (Choose the correct answer)
দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধত অক্ষ শক্তিৰ এখন সদস্য ৰাষ্ট্ৰ আছিল আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ / চোভিয়েট ইউনিয়ন / জাৰ্মানী। (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)
- (b) How many independent states emerged from the disintegration of the Soviet Union?
চোভিয়েট ইউনিয়ন খণ্ডিত হৈ কিমানখন স্বাধীন ৰাষ্ট্ৰ গঠন হৈছিল?
- (c) In which year 9/11 terrorist attack on the United States was carried out?
আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ ওপৰত কোন বৰ্ষত ৯/১১ সন্ত্রাসবাদী আক্ৰমণ সংঘটিত হৈছিল?
- (d) In which year was Bangladesh born as an independent country?
কোন বৰ্ষত বাংলাদেশ এখন স্বাধীন ৰাষ্ট্ৰ ৰূপে জন্ম হৈছিল?
- (e) In which country was the Earth Summit held in 1992?
কোন ৰাষ্ট্ৰত ১৯৯২ বৰ্ষত বসুন্ধৰা সন্মিলন অনুষ্ঠিত হৈছিল?
- (f) Write the full form of UNEP.
UNEP-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।
- (g) Who is the present Secretary General of U.N.O?
ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ বৰ্তমান সচিবৰ প্ৰধান কোন?
- (h) When did Cuban Missile crisis occur?
কোন বৰ্ষত কিউবান ক্ষেপণাস্ত্ৰ সঙ্কট সংঘটিত হৈছিল?
- (i) Berlin Wall was demolished in the year _____. (Fill in the blank)
বাৰ্লিন দেৱাল _____ চনত ভংগ হৈছিল। (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)
- (j) The collapse of which country is known as the collapse of the "Second World"?
কোনখন ৰাষ্ট্ৰৰ পতনক "দ্বিতীয় বিশ্ব"ৰ পতন হিচাপে জনা যায়?

2. Answer *any six* questions from the following :

2×6=12

নিম্নলিখিত প্রশ্নসমূহৰ যিকোনো ছটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Mention *two* consequences of the end of the Cold War.
শীতল যুদ্ধ অন্ত হোৱাৰ দুটা পৰিণাম উল্লেখ কৰা।
- (b) Which were the member countries of ASEAN when it was formed in 1967?
১৯৬৭ চনত ASEAN গঠনৰ সময়ত সংগঠনটোৰ সদস্য ৰাষ্ট্ৰসমূহ কোন আছিল?
- (c) What is the difference between Deterrence and Defence?
যুদ্ধ নিৰাৰক আৰু প্ৰতিৰক্ষাৰ মাজৰ পাৰ্থক্যটো কি?
- (d) Mention *any two* areas or regions of the world known as Global Commons.
সামূহিক সম্পদ বুলি জনাজতি পৃথিৱীৰ যিকোনো দুটা অঞ্চলৰ নাম লিখা।
- (e) Mention *two* causes of Globalisation.
বিশ্বায়নৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।
- (f) Mention *two* economic consequences of Globalisation.
বিশ্বায়নৰ দুটা অৰ্থনৈতিক পৰিণাম উল্লেখ কৰা।
- (g) Mention *two* conceptions of Security.
নিৰাপত্তা সম্পৰ্কে থকা দুটা ধাৰণা উল্লেখ কৰা।
- (h) Mention *two* areas of conflict between India and China.
ভাৰত আৰু চীন দেশৰ মাজৰ সংঘাতৰ দুটা ক্ষেত্ৰ উল্লেখ কৰা।
- (i) Write down the names of the Permanent Member States of Security Council of U.N.O.
ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ নিৰাপত্তা পৰিষদৰ স্থায়ী সদস্য ৰাষ্ট্ৰবোৰৰ নাম লিখা।
- (j) Write *two* constraints on American hegemony.
মাৰ্কিন আধিপত্যৰ ওপৰত থকা দুটা প্ৰতিবন্ধকতা লিখা।

3. Answer *any five* from the following questions :

4×5=20

নিম্নলিখিত প্রশ্নসমূহৰ যিকোনো পাঁচটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Discuss how the policy of non-alignment helped India during Cold War period.
শীতল যুদ্ধৰ সময়চোৱাত গান্ধী নিৰপেক্ষতাবাদে কেনেদৰে ভাৰতক সহায় কৰিছিল আলোচনা কৰা।
- (b) Briefly discuss the factors that forced Gorbachev to initiate reforms in the Soviet Union.

কোনবোৰ কাৰকে গৰ্বাচেভক চোভিয়েট ইউনিয়নত সংস্কাৰ আৰম্ভ কৰিবলৈ বাধ্য কৰাইছিল চমুকৈ আলোচনা কৰা।

(c) Mention *two* economic and *two* military influence of the European Union.

ইউৰোপীয় সংঘৰ দুটা অৰ্থনৈতিক আৰু দুটা সামৰিক প্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা।

(d) Mention *two* areas of co-operation and *two* areas of disagreement between India and Bangladesh.

ভাৰত আৰু বাংলাদেশৰ মাজত থকা দুটা সহযোগিতা আৰু দুটা মতভেদৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা।

(e) Write a note on the idea of global security.

গোলকীয় নিৰাপত্তাৰ ধাৰণাৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

(f) Write a note on the anti-globalisation movement.

বিশ্বায়ন বিৰোধী আন্দোলনৰ বিষয়ে এটা টোকা লিখা।

(g) What are the grounds on which India supports the restructuring of U.N.O. ? Discuss.

কি যুক্তিৰ ভিত্তিত ভাৰতবৰ্ষই ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ পুনৰ্গঠন প্ৰক্ৰিয়াক সমৰ্থন কৰে আলোচনা কৰা।

(h) Discuss in brief the functions of the World Bank.

বিশ্ব বেংকৰ কাৰ্য্যকৰীসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

4. Answer *any two* questions from the following : 6×2=12

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ যিকোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Discuss U.S. hegemony as the World Superpower.

বিশ্ব মহাশক্তি হিচাপে আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ আধিপত্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(b) Discuss how health epidemics are new threat to global security.

স্বাস্থ্য মহামাৰীসমূহ কি ধৰণে বিশ্ব নিৰাপত্তাৰ প্ৰতি নতুন ভাবুকি আলোচনা কৰা।

(c) Do you think that India should be given permanent membership in the UN Security Council ? Justify your answer.

ভাৰতক ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ নিৰাপত্তা পৰিষদৰ স্থায়ী সদস্যপদ প্ৰদান কৰিব লাগে বুলি ভাবানে ? তোমাৰ উত্তৰৰ সপক্ষে যুক্তি দাঙি ধৰা।

(d) Write a note on the principal organs of the United Nations.

ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ মূল অংশসমূহৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

PART-B / খ-অংশ
(*Politics in India Since Independence*)
(স্বাধীনোত্তৰ ভাৰতৰ ৰাজনীতি)

5. Answer *any six* questions from the following : 1×6=6

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ যিকোনো ছটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) In which state of India, for the first time in the world, a Communist Party government came to power through democratic election ?

ভাৰতৰ কোনখন ৰাজ্যত পৃথিৱীৰ ভিতৰতে প্ৰথমবাৰৰ বাবে কোনো এটা সাম্যবাদী দলে গণতান্ত্ৰিক নিৰ্বাচনৰ মাধ্যমেৰে ক্ষমতা দখল কৰিছিল ?

(b) _____ was the chairman of the Drafting Committee of the Constituent Assembly. (Fill in the blank)

_____ সংবিধান সভাৰ খচৰা সমিতিৰ সভাপতি আছিল। (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(c) Where was the first Summit of NAM held ?

NAM-এৰ প্ৰথম গোল্ফীনিৰপেক্ষ শিখৰ সন্মিলন কত অনুষ্ঠিত হৈছিল ?

(d) China invaded India in 1960/1962/1964. (Choose the correct answer)

চীন ভাৰত আক্ৰমণ কৰিছিল ১৯৬০/১৯৬২/১৯৬৪ চনত। (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(e) Mention the name of a prominent leader of the Narmada Bachao Movement.

নৰ্মদা বচাও আন্দোলনৰ এজন / এগৰাকী প্ৰখ্যাত নেতা / নেত্ৰীৰ নাম উল্লেখ কৰা।

(f) When was the State Reorganisation Act passed ?

ৰাজ্য পুনৰ্গঠন আইনখন কোন চনত গৃহীত হৈছিল ?

(g) The Right to Information Act came into force in 2005.

(Write True or False)

তথ্য জনাৰ অধিকাৰ আইন ২০০৫ চনত বলৱৎ হৈছিল। (সত্য নে অসত্য লিখা)

(h) In which year the Shah Commission of Inquiry was appointed ?

শ্বাহ তদন্ত আয়োগ কোন বৰ্ষত নিয়োগ কৰা হৈছিল ?

(i) Who started "Total Revolution" ?

"সৰ্বাত্মক বিপ্লৱ" কোনে আৰম্ভ কৰিছিল ?

(j) Who was the founder President of Bharatiya Jana Sangha ?

ভাৰতীয় জনসংঘৰ প্ৰতিষ্ঠাপক সভাপতি কোন আছিল ?

6. Answer *any six* questions from the following : 2×6=12

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ যিকোনো ছটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Mention *two* challenges India faced immediately after independence.

স্বাধীনতা লাভৰ থিক পিছতেই ভাৰতবৰ্ষ সন্মুখীন হোৱা দুটা প্ৰত্যাহ্বান উল্লেখ কৰা।

- (b) Mention *two* consequences of the Partition of India.
ভাৰত বিভাজনৰ দুটা পৰিণাম উল্লেখ কৰা।
- (c) Who was the official Congress candidate for the Presidential election in 1969? Who won the election?
১৯৬৯ চনৰ ৰাষ্ট্ৰপতি নিৰ্বাচনত কংগ্ৰেছৰ দলীয় প্ৰাৰ্থী কোন আছিল? নিৰ্বাচনটোত কোনে জয়লাভ কৰিছিল?
- (d) What do you mean by Defection?
দলত্যাগ বুলিলে কি বুজা?
- (e) Mention *two* consequences of the Mizoram Accord signed in 1986.
১৯৮৬ চনত স্বাক্ষৰিত হোৱা মিজোৰাম চুক্তিৰ দুটা পৰিণতি উল্লেখ কৰা।
- (f) Mention *two* features of popular movements in India.
ভাৰতৰ গণ আন্দোলনসমূহৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
- (g) Write *two* causes of origin of regionalism in India.
ভাৰতবৰ্ষত আঞ্চলিকতাবাদৰ উৎপত্তিৰ দুটা কাৰণ লিখা।
- (h) Write *any two* features of coalition government in India.
ভাৰতত সন্মিলিত চৰকাৰৰ যিকোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (i) Write *two* consequences of 1977 Lok Sabha election.
১৯৭৭ চনৰ লোক সভা নিৰ্বাচনৰ দুটা ফলাফল লিখা।
- (j) Mention *two* consequences of National Emergency declared in 1975.
১৯৭৫ চনত ঘোষণা কৰা জাতীয় জৰুৰীকালীন অৱস্থাৰ দুটা পৰিণতি উল্লেখ কৰা।

7. Answer *any five* from the following questions : $4 \times 5 = 20$

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ যিকোনো পাঁচটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Discuss briefly the causes of the dominance of Congress Party in the politics of India after independence.
স্বাধীনতাৰ পিছত ভাৰতৰ ৰাজনীতিত কংগ্ৰেছ দলৰ আধিপত্যৰ কাৰণসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা।
- (b) What were the major objectives of Jawaharlal Nehru's foreign policy? Discuss briefly.
জৱাহৰলাল নেহেৰুৰ বৈদেশিক নীতিৰ মূল লক্ষ্যসমূহ কি আছিল? চমুকৈ আলোচনা কৰা।

- (c) Write a short note on the demands for autonomy in North-East India.
ভাৰতৰ উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলত স্বায়ত্তশাসনৰ দাবীৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।
- (d) Discuss the factors that helped BJP to emerge as a dominant political party.
বিজেপিৰ এক শক্তিশালী দল হিচাপে প্ৰতিষ্ঠা হোৱাত সহায় কৰা কাৰকসমূহ আলোচনা কৰা।
- (e) Give suggestions to curb communalism in India.
ভাৰতবৰ্ষত সাম্প্ৰদায়িকতাবাদ ৰোধৰ বাবে পৰামৰ্শ দিয়া।
- (f) Write a note on India's nuclear policy.
ভাৰতৰ পাৰমাণৱিক নীতিৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।
- (g) Mention *two* positive and *two* negative consequences of the Green Revolution.
সেউজ বিপ্লৱৰ দুটা যোগাত্মক আৰু দুটা ঋণাত্মক ফলাফলৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা।
- (h) Write *any four* features of Indian party system.
ভাৰতীয় দলীয় ব্যৱস্থাৰ যিকোনো চাৰিটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

8. Answer *any two* questions from the following : $6 \times 2 = 12$

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ যিকোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Discuss the changing relations of India with Pakistan.
পাকিস্তানৰ সৈতে ভাৰতৰ পৰিৱৰ্তনশীল সম্পৰ্কৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
- (b) Briefly discuss about the controversies regarding emergency. Was the emergency necessary? $4 + 2 = 6$
জৰুৰীকালীন অৱস্থাৰ সৈতে জড়িত বিতৰ্কসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা। জৰুৰীকালীন অৱস্থা ঘোষণা কৰাৰ প্ৰয়োজন আছিল নে?
- (c) Explain the reasons for the emergence of the Coalition Politics in the Indian Democratic System.
ভাৰতীয় গণতান্ত্ৰিক ব্যৱস্থাত সংযুক্ত ৰাজনীতি উদ্ভৱৰ কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
- (d) What do you mean by planned development? Discuss the role of Planning Commission in the development of India. $2 + 4 = 6$
পৰিকল্পিত বিকাশ মানে কি বুজা? ভাৰতবৰ্ষৰ বিকাশত পৰিকল্পনা আয়োগৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।